

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEHLED PŘEDPISŮ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Publikace pro skupinu oborů
16 Ekologie a ochrana životního prostředí

Aplikovaný model spolupráce škol a firem

PŘEHLED PŘEDPISŮ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Publikace pro skupinu oborů 16 Ekologie a ochrana životního prostředí

Edice: Metodický inspiromat

Tato publikace byla vytvořena a vydána v projektu POSPOLU – Podpora spolupráce škol a firem, který je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Více informací o projektu najdete na www.projektpospolu.cz

Autorský kolektiv: Ing. Zbyněk Krayzel, Ing. Tomislav Vencovský, Ladislav Průša

Editorka: Ing. Taťána Vencovská

Oponentura: Vladimír Kebert, Zuzana Dvořáková

Návrh obálky: Michaela Houdková

Redakce: Mgr. Radek Hylmar

Jazyková korektura: PhDr. Pavla Brožová

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Weilova 1271/6, Praha 10, 102 00

Praha 2015

ISBN

OBSAH

ÚVOD	4
VYUŽITÍ PUBLIKACE VE STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH	5
OCHRANA OVZDUŠÍ.....	6
ÚČEL A PŘEDMĚT ZÁKONA	6
POVINNOSTI A PLATNÉ POSTUPY PODLE JEDNOTLIVÝCH PARAGRAFŮ.....	6
STANOVISKA, ZÁVAZNÁ STANOVISKA A ROZHODNUTÍ ORGÁNU OCHRANY OVZDUŠÍ	10
TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – ZÁKON O OCHRANĚ OVZDUŠÍ	19
VÝČET SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ – OVZDUŠÍ	20
ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI OCHRANĚ OVZDUŠÍ	20
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	22
VÝKLAD NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH POJMŮ.....	22
ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŮVODCŮ ODPADŮ A PROVOZOVATELŮ ZAŘÍZENÍ.....	23
TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – ODPADY	34
VÝČET ZÁKLADNÍCH PROVÁDĚCÍCH PŘEDPISŮ PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	34
ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	35
OCHRANA VOD	36
ÚČEL A PŘEDMĚT ZÁKONA	36
POVINNOSTI A PLATNÉ POSTUPY PODLE JEDNOTLIVÝCH PARAGRAFŮ.....	36
SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ – VODA.....	44
TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – VODA	45
ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI OCHRANĚ VOD	49
ZÁVĚR.....	51
PŘÍLOHY	52

ÚVOD

Vážení čtenáři,

Projekt Pospolu vznikl z iniciativy zaměstnavatelů, kteří si často stěžují na to, že žáci nejsou připravováni v úzké vazbě na reálnou praxi. Proto jsme se v rámci projektu zaměřili na způsoby, kterými je možné dosahovat větší propojení výuky ve školách s potřebami zaměstnavatelů a podniků, v nichž budou absolventi škol hledat své pracovní uplatnění.

Jednou z forem, kterou doporučujeme využívat pro lepší propojení obsahu vzdělávání s reálnou praxí, je využití odborníků z praxe. Publikace pro skupinu **16 Ekologie a ochrana životního prostředí** vznikla ve spolupráci s odborníky z praxe. Jejím cílem je přispět učitelům ke zjednodušení orientace v právních předpisech a povinnostech podnikajících subjektů vzhledem k životnímu prostředí.

VYUŽITÍ PUBLIKACE VE STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH

Publikace je určena pro výuku ve středních odborných školách zaměřených na obory ekologie.

V RVP je uveden profil absolventa. U oborů vzdělání, zařazených to skupiny 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, se jedná o RVP-16-01-M/01 Ekologie a životní prostředí a 16-02-M/01 Průmyslová ekologie. Z nich je patrné, že by se absolvent měl v oblasti právních předpisů, které se važí k životnímu prostředí, nejen dobře orientovat, ale měl by je také skutečně znát.

Profil absolventa oboru vzdělání: 16-01-M/01 Ekologie a životní prostředí

Absolvent oboru vzdělání se uplatní zejména jako pracovník veřejné správy v oblasti životního prostředí, lesnictví a zemědělství, na stavebních odborech, na správách chráněných krajinných oblastí a národních parků, na inspektorátech české inspekce životního prostředí, v hygienické službě, v oblasti ekologického poradenství a vzdělávání.

Uplatní se v laboratořích a institucích, které monitorují a provádějí kontrolu složek životního prostředí, v podnicích zabývajících se rekultivacemi, péčí o zeleň, hydrogeologickým průzkumem, nakládáním s odpady, uplatní se také ve vodním hospodářství a při ochraně ovzduší.

Uplatní se v povoláních ekolog – pracovník ochrany přírody a krajiny, ochrany čistoty ovzduší a referent životního prostředí státní správy, hydrolog a meteorolog.

Profil absolventa oboru vzdělání: 16-02-M/01 Průmyslová ekologie

Absolvent se uplatní jako ekolog v průmyslových podnicích i podnikatelském sektoru, ve státní správě a samosprávě jako pracovník na odborech a referátech životního prostředí nebo na odborech územního plánování a stavebního řízení. Ve sféře výroby, služeb a samostatného podnikání může být zaměstnán jako pracovník ve firmách, které se zabývají hospodařením s odpady, energiemi, ve společnostech poskytujících služby v oblasti vodního hospodářství a v zařízeních pečujících o čistotu ovzduší. V neposlední řadě se může absolvent uplatnit při osvětové a vzdělávací činnosti v environmentální oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji.

Z výše uvedených profilů absolventa je patrné, že je v praxi požadována detailní znalost předpisů týkajících se problematiky životního prostředí. Jelikož je oblast popsána profilem absolventa příliš široká, zaměřili jsme se pro účely této příručky na segment povinností firem v oblasti ovzduší, ochrany vod a nakládání s odpady.

V oblasti právních předpisů týkajících se oblasti životního prostředí docházelo a stále dochází k poměrně častým změnám a novelizacím. Předkládaná publikace vznikla v datu 30.9.2015. Proto je třeba v budoucnosti sledovat, zda nedošlo k úpravě příslušných předpisů.

Publikaci mohou využít také učitelé vyučující oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost při řešení problematiky ochrany životního prostředí.

Text odkazuje na vybrané důležité předpisy, které je třeba dodržovat. Plné znění jednotlivých paragrafů je uvedeno vždy v příslušném citovaném zákoně. Na konci každé kapitoly je uveden přehled povinností v ročním časovém horizontu a základní seznam prováděcích předpisů. Dále jsou uvedeny příklady nejčastějších chybných postupů v jednotlivých oblastech.

OCHRANA OVZDUŠÍ

Legislativa v oblasti životního prostředí – zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů – informace o platných postupech a povinnostech podnikajících fyzických osob a právnických osob (stav ke dni 31.8.2015).

§ 1, odst. 1) Ochranou ovzduší se rozumí předcházení znečišťování ovzduší a snižování úrovně znečišťování tak, aby byla omezena rizika pro lidské zdraví způsobená znečištěním ovzduší, snížení zátěže životního prostředí látkami vnášenými do ovzduší a poškozujícími ekosystémy a vytvoření předpokladů pro regeneraci složek životního prostředí postižených v důsledku znečištění ovzduší.

ÚČEL A PŘEDMĚT ZÁKONA

Zákon transponuje komunitární právo do oblasti ochrany ovzduší jako nejdůležitější složky životního prostředí.

§ 1, odst. 2) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje,

- a) přípustné úrovně znečištění a znečišťování ovzduší,
- b) způsob posuzování přípustné úrovně znečištění a znečišťování ovzduší a jejich vyhodnocení,
- c) nástroje ke snižování znečištění a znečišťování ovzduší,
- d) práva a povinnosti osob a působnost orgánů veřejné správy při ochraně ovzduší,
- e) práva a povinnosti dodavatelů pohonných hmot a působnost orgánů veřejné správy při sledování a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot v dopravě.

POVINNOSTI A PLATNÉ POSTUPY PODLE JEDNOTLIVÝCH PARAGRAFŮ

Pokud je v následujícím textu použita kurzíva, jde o komentář povinnosti či doplnění autorů.

§ 3 Přípustná úroveň znečištění

Odst. 1) Imisní limity a přípustné četnosti jejich překročení jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu. Imisní limity jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při výkonu jejich působnosti podle tohoto zákona.

§ 4 Přípustná úroveň znečišťování

Odst. 1) Přípustná úroveň znečišťování je určena emisními limity, emisními stropy, technickými podmínkami provozu a přípustnou tmavostí kouře.

Podrobnosti stanoví § 17 zákona a vyhláška č. 415/2012 Sb.

§ 4, odst. 2) Emisní limity musí být dodrženy na každém komínovém průduchu nebo výduchu do ovzduší. Emisní limity se dělí na

- a) obecné emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem pro znečišťující látky a jejich skupiny a
- b) specifické emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem nebo v povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) pro stacionární zdroj.

Odst. 3) Pokud je pro stacionární zdroj stanoven jeden nebo více specifických emisních limitů nebo jeden nebo více emisních stropů, nevztahují se na něj obecné emisní limity. Specifický emisní limit stanovený v povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) nesmí být stejný nebo vyšší než specifický emisní limit stanovený prováděcím právním předpisem pro daný stacionární zdroj.

Odst. 4) Emisní stropy se stanovují pro stacionární zdroj, skupinu stacionárních nebo mobilních zdrojů, provozovnu⁴⁾ nebo vymezené území.

Odst. 5) Emisní stropy doplňují emisní limity s výjimkou stacionárních zdrojů uvedených pod kódy 9.1. až 9.24. v příloze č. 2 k tomuto zákonu, u kterých může být emisní limit pro těkavé organické látky emisním stropem nahrazen.

Specifické emisní limity a podmínky provozu vyjmenovaných zdrojů jsou stanoveny Vyhláškou č. 415/2012 Sb.:

- příloha č. 2 pro stacionární spalovací zdroje,
- příloha č. 4 pro stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad,
- příloha č. 5, část II pro stacionární zdroje, ve kterých dochází k používání organických rozpouštědel,
- příloha č. 6 pro stacionární zdroje, ve kterých dochází k nakládání s benzinem,
- příloha č. 8 pro ostatní stacionární zdroje.

§ 4, odst. 6) Technické podmínky provozu doplňují emisní limity s výjimkou spalovacích stacionárních zdrojů o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším spalujících uhlí těžené v České republice a specificky konstruovaných pro toto palivo, u kterých může být emisní limit pro oxid siřičitý stanovený prováděcím právním předpisem, nelze-li jej dosáhnout, nahrazen technickou podmínkou provozu stanovenou prováděcím právním předpisem.

Technické podmínky jsou uvedeny v přílohách č. 2 až 9 vyhlášky č. 415/2012 Sb. a dále v rozhodnutích úřadů a v návodech k provozu výrobců.

§ 4, odst. 7) Pro účely stanovení celkového jmenovitého tepelného příkonu spalovacích stacionárních zdrojů nebo celkové projektované kapacity jiných stacionárních zdrojů se jmenovité tepelné příkony spalovacích stacionárních zdrojů nebo projektované kapacity jiných než spalovacích stacionárních zdrojů sčítají, jestliže se jedná o stacionární zdroje označené stejným kódem podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu, které jsou umístěny ve stejné provozovně⁴⁾ a u kterých dochází nebo by s ohledem na jejich uspořádání mohlo docházet ke znečišťování společným výduchem nebo komínem bez ohledu na počet komínových průduchů. Obdobně se postupuje u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. V případě, že výrobce spalovacího stacionárního zdroje neuvádí jeho jmenovitý tepelný příkon, vypočte se jako podíl jmenovitého tepelného výkonu a jemu odpovídající tepelné účinnosti, případně výpočtem z jiných dostupných parametrů.

§ 4, odst. 8) Odstavec 7 se nepoužije u

a) spalovacích stacionárních zdrojů, u nichž bylo první povolení provozu vydáno před 1. červencem 1987, pokud by celkový jmenovitý tepelný příkon stanovený postupem podle odstavce 7 dosáhl 50 MW a více; u těchto spalovacích stacionárních zdrojů se pro účely stanovení celkového jmenovitého příkonu jmenovité tepelné příkony sčítají, pouze pokud se jedná o stacionární zdroje označené stejným kódem podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu,

kteře jsou umístěny ve stejné provozovně a u kterých dochází ke znečišťování společným komínem bez ohledu na počet komínových průduchů,

b) spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu nižším než 15 MW; tyto stacionární zdroje se nepřičítají k celkovému jmenovitému tepelnému příkonu, pokud by celkový jmenovitý tepelný příkon stanovený postupem podle odstavce 7 dosáhl 50 MW a více,

c) spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, umístěných v rodinném nebo bytovém domě; tyto stacionární zdroje se nesčítají,

d) stacionárních zdrojů uvedených pod kódem 8. v příloze č. 2 k tomuto zákonu; tyto stacionární zdroje se sčítají vždy, jsou-li umístěny ve stejné provozovně⁴⁾,

e) stacionárních zdrojů používajících organická rozpouštědla, které typově spadají pod stejný kód podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu; tyto zdroje se sčítají, jsou-li umístěny ve stejné provozovně, bez ohledu na to, zda dosahují hranice projektované spotřeby uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Provozovatelé zařadí své zdroje mezi vyjmenované či nevyjmenované dle přílohy č. 2 zákona č. 201/20123 Sb.

§ 6 Zjišťování a vyhodnocení úrovně znečišťování

Odst. 1) Úroveň znečišťování zjišťuje provozovatel

a) u znečišťujících látek, pro kterou má stanoven specifický emisní limit nebo emisní strop, anebo, pokud je tak výslovně stanoveno v prováděcím právním předpisu nebo v povolení provozu, u znečišťujících látek, pro niž má stanovenu pouze technickou podmínku provozu, a

b) u stacionárního zdroje a znečišťujících látek uvedených v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

Odst. 2) Provozovatel stacionárního zdroje zjišťuje úroveň znečišťování měřením. V případě, kdy nelze, s ohledem na dostupné technické prostředky, měřením zjistit skutečnou úroveň znečišťování, nebo v případě vybraných stacionárních zdrojů vnášejících do ovzduší těkavé organické látky uvedených v prováděcím právním předpisu, rozhodne krajský úřad na žádost provozovatele, že pro zjištění úrovně znečišťování se namísto měření použije výpočet. Výpočet namísto měření se použije také v případě záložních zdrojů energie podle odstavce 8 a v případě stacionárních zdrojů, u kterých tak s ohledem na jejich vliv na úroveň znečištění a na možnost ovlivnění výsledných emisí stanoví prováděcí právní předpis.

Odst.3) Měření se provádí v místě, za kterým již nedochází ke změnám ve složení odpadních plynů vnášených do ovzduší, nebo v jiném místě, které je přesně definováno obsahem referenčního kyslíku. Dochází-li u stacionárního zdroje ke znečišťování prostřednictvím více komínů nebo výduchů, zjišťuje se úroveň znečišťování na každém z nich, pokud není v povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) stanoveno jinak.

Odst. 4) Úroveň znečišťování se zjišťuje jednorázovým měřením emisí v intervalech stanovených prováděcím právním předpisem nebo kontinuálním měřením emisí. Jednorázové měření emisí zajišťuje provozovatel prostřednictvím autorizované osoby podle § 32 odst. 1 písm. a). Kontinuální měření emisí provádí provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

Odst. 5) Kontinuálním měřením emisí se zjišťují emise znečišťujících látek a provozní parametry uvedené v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Ověření správnosti výsledků kontinuálního měření zajistí provozovatel jednorázovým měřením emisí provedeným autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. a) jednou za kalendářní rok. Každé 3 kalendářní roky provozovatel zajistí kalibraci kontinuálního měření emisí.

Odst. 7) Za jednorázové měření emisí podle odstavců 4 a 5 se považuje pouze takové měření, kterému předchází oznámení inspekci učiněné provozovatelem nejméně 5 pracovních dní před provedením tohoto měření. Pokud dojde ke změně nebo zrušení termínu plánovaného měření z předem předvídatelných důvodů, musí tuto skutečnost provozovatel inspekci oznámit nejméně 1 pracovní den před původně plánovaným termínem.

Odst. 8) Provozovatel stacionárního zdroje označeného kódem 1.1., 1.2. nebo 1.3. v příloze č. 2 k tomuto zákonu nezjišťuje úroveň znečišťování u tohoto zdroje měřením, slouží-li tento zdroj jako záložní zdroj energie, a jeho provozní hodiny, stanovené způsobem podle prováděcího právního předpisu, v daném kalendářním roce nepřekročí 300 hodin. To neplatí v případě, kdy uplatněním postupu podle § 4 odst. 7 nebo 8 vzniká celkový jmenovitý tepelný příkon 50 MW a vyšší.

Podrobnosti k měření emisí přináší vyhláška č. 415/2012 Sb., zejména § 3; dále příloha č. 4 zákona.

§ 9 Programy zlepšování kvality ovzduší

Odst. 1) V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k tomuto zákonu, nebo v případě, že je v zóně nebo aglomeraci imisní limit stanovený v této příloze v bodu 1 překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. Program zlepšování kvality ovzduší vydává ministerstvo formou opatření obecné povahy a vyhlašuje ho ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

Odst. 3) Emisní stropy stanovené v programu zlepšování kvality ovzduší zohlední krajský úřad v podmínkách povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) a ministerstvo v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b).

Odst. 4) Námitku proti návrhu programu zlepšování kvality ovzduší může podat pouze provozovatel stacionárního zdroje, u kterého byl při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu. Přezkumné řízení lze zahájit nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti programu zlepšování kvality ovzduší.

Odst. 5) Ministerstvo ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem aktualizuje program zlepšování kvality ovzduší podle potřeby, nejméně však jednou za 3 roky.

Podrobnosti obsahují jednotlivé programy, které mohou ukládat povinnosti i jednotlivým provozovatelům.

STANOVISKA, ZÁVAZNÁ STANOVISKA A ROZHODNUTÍ ORGÁNU OCHRANY OVZDUŠÍ

§ 11

Odst. 1) Ministerstvo vydává

a) stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje v průběhu jejich pořizování,

b) závazné stanovisko k umístění stavby pozemní komunikace v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v návrhovém období nejméně 10 let (dále jen "pozemní komunikace") a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání, k řízení podle jiného právního předpisu,

c) rozhodnutí o kvalifikaci typu stacionárního zdroje využívajícího technologii, která doposud nebyla na území České republiky provozována; toto rozhodnutí nenahrazuje závazné stanovisko a povolení podle odstavce 2 písm. b) až d) a stanoví se jím pouze

1. zda má být pro daný typ stacionárního zdroje vyžadována rozptylová studie podle odstavce 9, případně pro jaké znečišťující látky,

2. zda mají být u daného typu stacionárního zdroje vyžadována kompenzační opatření podle odstavce 5,

3. zda má být pro daný typ stacionárního zdroje vyžadován provozní řád jako součást povolení provozu podle odstavce 2 písm. d),

4. emisní limity, podmínky provozu a způsob zjišťování úrovně znečišťování pro daný typ zdroje.

Odst. 2) Krajský úřad vydává

a) stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu obce v průběhu jeho pořizování,

b) závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu,

c) závazné stanovisko ke stavbě a změně stavby stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu,

d) povolení provozu stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále jen "povolení provozu").

Podrobnosti či vzory žádostí vydávají jednotlivé orgány, žádost o povolení provozu má určené náležitosti v příloze č. 7 zákona 201/2012 Sb.

Odst. 3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Podrobnosti či vzory žádostí vydávají jednotlivé ORP (Obec s rozšířenou působností).

Odst. 4) Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení podle odstavce 2 písm. b), a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak.

O stanovisko požádá KÚ (Krajský úřad), nikoliv provozovatel.

odst. 5) Pokud by provozem stacionárního zdroje označeného ve sloupci B v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo vlivem umístění pozemní komunikace podle odstavce 1 písm. b) došlo v oblasti jejich vlivu na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, lze vydat souhlasné závazné stanovisko podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 2 písm. b) pouze při současném uložení opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění pro danou znečišťující látku (dále jen "kompenzační opatření"). Kompenzační opatření se u stacionárního zdroje označeného ve sloupci B v příloze č. 2 pro danou znečišťující látku neuloží, pokud pro ni zdroj nemá stanoven specifický emisní limit v prováděcím právním předpisu. Kompenzační opatření se dále neukládají u stacionárního zdroje nebo pozemní komunikace, jejichž příspěvek vybrané znečišťující látky k úrovni znečištění nedosahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.

Odst. 6) K posouzení, zda dochází k překročení některého z imisních limitů podle odstavce 5, se použije průměr hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let. Tyto hodnoty ministerstvo každoročně zveřejňuje pro všechny zóny a aglomerace způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kompenzační opatření musí být prováděna v oblasti podle odstavce 5 přednostně tam, kde budou dosahovány nejvyšší hodnoty úrovně znečištění. Pokud není možné splnit tuto podmínku, lze kompenzační opatření provést i v jiném území, především tam, kde jsou překračovány imisní limity, avšak vždy pouze na území téže zóny nebo aglomerace.

Odst. 7) Kompenzační opatření navrhuje žadatel o vydání závazného stanoviska. Jako kompenzační opatření mohou být stanovena opatření ke snížení emisí u stávajících stacionárních zdrojů nebo jiná opatření zajišťující snížení úrovně znečištění. Žadatel o vydání závazného stanoviska k novému stacionárnímu zdroji, který je současně provozovatelem stávajícího stacionárního zdroje, může do kompenzačních opatření zahrnout opatření ke snížení emisí realizovaná v předchozím kalendářním roce. Pokud se kompenzační opatření realizuje formou opatření ke snížení emisí u stávajícího stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, krajský úřad na základě žádosti provozovatele změny povolení provozu tohoto stávajícího zdroje. K uvedení nového stacionárního zdroje do provozu může dojít nejdříve ke dni nabytí účinnosti změny povolení provozu stávajícího stacionárního zdroje. Kompenzační opatření na stacionárních zdrojích neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu se realizují na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi krajským úřadem, žadatelem o vydání závazného stanoviska a provozovatelem stacionárního zdroje, který provede kompenzační opatření. Pokud se kompenzační opatření realizuje formou opatření ke snížení emisí u stávajícího stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo formou jiného opatření zajišťujícího snížení úrovně znečištění, nesmí k uvedení nového stacionárního zdroje do provozu nebo vydání kolaudačního souhlasu pro pozemní komunikaci dojít dříve, než jsou provedena kompenzační opatření.

Podrobností uvádí text vyhlášky č. 415/2012 Sb., a její příloha č. 16.

odst. 8) K řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) a c) předloží žadatel odborný posudek zpracovaný autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. d). Není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu⁶⁾, předloží žadatel tento odborný posudek k řízení o vydání nebo změně povolení provozu. Povinnost předložení odborného posudku se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW a dále na řízení o změnách povolení provozu, při kterých nedochází k navýšení

projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, pokud se nejedná o řízení o stanovení technické podmínky provozu nahrazující specifický emisní limit.

Obsahové náležitosti odborného posudku uvádí příloha č. 12 vyhlášky č. 415/2012 Sb. Odborný posudek zajišťuje a hradí provozovatel.

§ 11, odst. 9) K řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 2 písm. b) a k řízení o změně povolení provozu, při které dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, u stacionárního zdroje označeného ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu předloží žadatel rozptylovou studii pro znečišťující látky, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, zpracovanou autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. e). Povinnost předložení rozptylové studie se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW a na stacionární zdroje označené kódem 3.1. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 1 MW. Povinnost předložení rozptylové studie se dále nevztahuje na případy, kdy dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity, ale nepochybně nedochází ke zvýšení příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V případě pochyb je závazné vyjádření krajského úřadu.

Obsahové náležitosti rozptylové studie uvádí příloha č. 132 vyhlášky č. 415/2012 Sb. Zajišťuje a hradí provozovatel.

§ 11, odst. 10) Žadatel o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b), jde-li o spalovací stacionární zdroj o jmenovitém elektrickém výkonu 300 MW a vyšším, je povinen spolu se žádostí o vydání závazného stanoviska přiložit odůvodněné posouzení splnění následujících podmínek:

- a) jsou dostupná vhodná úložiště oxidu uhličitého,
- b) je technicky a ekonomicky proveditelná stavba přepravního zařízení,
- c) je technicky a ekonomicky proveditelné dodatečné vybavení zařízením pro zachytávání oxidu uhličitého.

§ 13 Změna a zánik povolení provozu

Odst. 1) U stacionárních zdrojů, u kterých byl při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší podle § 9 odst. 1 identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu stanoveného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1, prověří krajský úřad možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů. Zjistí-li, že to umožní prokazatelně snížit úroveň znečištění bez vynaložení nepřiměřených nákladů ze strany provozovatele, rozhodne o změně povolení provozu. V případě znečišťujících látek, které mají stanoven imisní limit v bodě 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, se za opatření vedoucí ke snížení úrovně znečištění bez vynaložení nepřiměřených nákladů považuje, pokud u daného stacionárního zdroje uplatňuje provozovatel nejlepší dostupné techniky. Snížení úrovně znečištění krajský úřad prokazuje na základě rozptylové studie zpracované autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. e).

Odst. 2) Krajský úřad, který vydal povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d), jím vydané povolení změní, dojde-li ke změně okolností, které byly rozhodné pro stanovení závazných podmínek pro provoz stacionárního zdroje podle § 12 odst. 4 a v případech podle § 37 odst. 6, § 38 odst. 1 a § 39 odst. 2.

Odst. 3) Vydané povolení se zruší, pokud není využíváno bez vážného důvodu po dobu delší než 8 let.

§ 15 Poplatek za znečišťování

Odst. 1) Poplatníkem poplatku za znečišťování je provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Odst. (2) Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a).

Odst. 3) Od poplatku za znečišťování se osvobozují znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji v provozovně, u které celková výše poplatků za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

Odst. 4) Základem poplatku za znečišťování je množství emisí ze stacionárního zdroje nebo zdrojů v tunách.

Odst. 5) Poplatek za znečišťování se vypočte jako součin základu poplatku a sazby uvedené v příloze č. 9 bodu 1 k tomuto zákonu. Poplatek za znečišťování za kalendářní rok 2017 a následující poplatkové období se vypočte jako součin základu poplatku, sazby a koeficientu úrovně emisí, uvedeného v příloze č. 9 bodu 2 k tomuto zákonu, stanoveného podle dosahované emisní koncentrace dané znečišťující látky v celém poplatkovém období. Po sečtení poplatků za jednotlivé znečišťující látky za všechny stacionární zdroje v rámci provozovny⁴⁾ se celková částka zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru.

Odst. 6) Poplatek za znečišťování se u znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nevyměří, pokud

a) je na tomto stacionárním zdroji provedena rekonstrukce nebo modernizace, v jejímž důsledku dosahuje v celém poplatkovém období nižších ročních emisí tuhých znečišťujících látek nejméně o 30 %, oxidů síry vyjádřených jako oxid siřičitý nejméně o 55 %, oxidů dusíku vyjádřených jako oxid dusičitý nejméně o 55 % nebo těkavých organických látek nejméně o 30 % ve srovnání s rokem 2010,

b) stacionární zdroj, pro nějž jsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50 % horní hranice úrovně emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami podle informací zveřejňovaných Evropskou komisí, nebo

c) stacionární zdroj, pro nějž nejsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50 % hodnoty specifického emisního limitu.

Odst. (7) Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

Odst. 8) Poplatník je povinen do 31. března roku následujícího po skončení poplatkového období podat krajskému úřadu poplatkové přiznání prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle jiného právního předpisu. Poplatkové přiznání není povinen podat poplatník, u něhož celková výše poplatků za provozovnu za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

Odst. 10) Pokud výše stanoveného poplatku za skončené poplatkové období přesahuje částku 200 000 Kč, je poplatník povinen platit měsíční zálohy pro poplatkové období bezprostředně následující po kalendářním roce, ve kterém měl povinnost podat poplatkové

přiznání za skončené poplatkové období, a to ve výši jedné dvanáctiny stanoveného poplatku. Krajský úřad rozhodne o povinnosti platit poplatek za znečišťování ovzduší prostřednictvím záloh v rámci platebního výměru za skončené poplatkové období. Poplatník je povinen zaplatit měsíční zálohu do dvacátého pátého dne kalendářního měsíce, ke kterému se vztahuje.

§ 16 Povinnosti osob

Odst. 1) Osoba uvádějící na trh v České republice paliva smí na trh uvést pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem. Splnění těchto požadavků je povinna odběrateli paliva prokázat způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem vždy při první dodávce paliva a následně při změně kvality paliva nebo na vyžádání odběratele. Osoby uvádějící na trh paliva stanovená prováděcím právním předpisem mají povinnost ohlásit údaje stanovené prováděcím právním předpisem ministerstvu do 31. března následujícího roku.

Odst. 2) Osoba uvádějící na trh v České republice spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinna prokázat certifikátem podle jiného právního předpisu¹²⁾, že spalovací stacionární zdroj splňuje emisní požadavky pro tento stacionární zdroj podle přílohy č. 10 k tomuto zákonu.

Odst. 3) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, která poskytuje k dispozici jiné osobě anebo dováží výrobek používaný při činnostech uvedených pod kódy 9.1. až 9.24. v příloze č. 2 k tomuto zákonu, který obsahuje více než 3 % hmotnostní těkavých organických látek, je povinna zajistit označení tohoto výrobku údaji o obsahu těkavých organických látek způsobem stanoveným v prováděcím právním předpisu.

§ 16, odst. 4) V otevřeném ohništi lze spalovat jen suché rostlinné materiály neznečištěné chemickými látkami.

Platí zejména pro občany, obec může spalování vyhláškou zakázat či omezit.

§ 16, odst. 7) Právnícká a fyzická osoba je povinna, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.

Pro tuto povinnost není dosud prováděcí předpis, pouze Metodická pomůcka MMR.

§ 17 Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje

Odst. 1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen

a) uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy a výrobcem,

b) dodržovat emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4,

c) spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem a jsou určená výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva uvedená v povolení provozu,

d) předkládat příslušnému orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace o provozu stacionárního zdroje a jeho emisích, včetně údajů o vnášení skleníkových plynů do ovzduší,

e) umožnit osobám pověřeným ministerstvem, obecním úřadem obce s rozšířenou působností a inspekci přístup ke stacionárnímu zdroji a jeho příslušenství, používaným palivům a surovinám a technologiím souvisejícím s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona,

f) provést kompenzační opatření uložená krajským úřadem podle § 11 odst. 5,

g) provozovat spalovací stacionární zdroj na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu,

h) provádět jednou za dva kalendářní roky prostřednictvím osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen "odborně způsobilá osoba"), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem.

Odst. (2) Povinnost uvedená v odstavci 1 písm. e) se nevztahuje na provozovatele stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost.

Tyto povinnosti platí pro vyjmenované i nevyjmenované zdroje.

§ 17, odst. 3) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu je, kromě povinností uvedených v odstavci 1, dále povinen

a) provozovat stacionární zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu,

b) zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1,

c) vést provozní evidenci o stálých a proměnných údajích o stacionárním zdroji, popisujících tento zdroj a jeho provoz a o údajích o vstupech a výstupech z tohoto zdroje a každoročně do 31. března ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence za předchozí kalendářní rok prostřednictvím integrovaného systému ohlašovacích povinností podle jiného právního předpisu¹¹⁾; provozní evidenci je povinen uchovávat po dobu alespoň 3 let v místě provozu stacionárního zdroje tak, aby byla k dispozici pro kontrolu,

d) odvádět znečišťující látky ze stacionárního zdroje do ovzduší komínem nebo výduchem, pokud v povolení provozu není uvedeno jinak; výška, ve které dochází ke znečišťování, musí být vypočtena tak, aby provozem tohoto zdroje nedošlo k překročení imisního limitu uvedeného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu; to neplatí v případě, kdy se postupuje podle § 11 odst. 5,

e) bezodkladně odstraňovat v provozu stacionárního zdroje nebezpečné stavy ohrožující kvalitu ovzduší,

f) nejpozději do 24 hodin podat zprávu krajskému úřadu a inspekci o výskytu stavu ohrožujícího přípustnou úroveň znečištění,

g) v souladu s provozním řádem bezodkladně omezit provoz nebo odstavit stacionární zdroj v případě jeho odchylky od normálního provozu v důsledku technické závady, při které nemohou být dodrženy podmínky provozu a kterou není možno odstranit do 24 hodin od jejího vzniku; u spalovacích stacionárních zdrojů nesmí během 12 měsíců tato doba kumulativně překročit 120 hodin; povinnost odstavení neplatí pro stacionární zdroj, jehož odstavení by vedlo k vyšší úrovni znečištění, než kterou by způsobil jeho další provoz nebo pokud by v důsledku přerušení dodávek tepelné energie bylo ohroženo lidské zdraví; ustanovení jiných právních předpisů tímto nejsou dotčena; provozovatel je povinen informovat krajský úřad a inspekci o této technické závadě nejpozději do 48 hodin od jejího vzniku,

h) předložit inspekci protokol o jednorázovém měření emisí podle § 6 odst. 4 nebo 5 do 90 dnů od data provedení tohoto měření,

i) průběžně zaznamenávat, vyhodnocovat a uchovávat výsledky jednorázového a kontinuálního měření emisí pro účely kontroly po dobu 5 let v rozsahu a formě stanovené prováděcím právním předpisem, pokud se jedná o stacionární zdroj uvedený v příloze č. 4 k tomuto zákonu,

j) zajistit a řádně provozovat technické prostředky pro kontinuální měření emisí, pokud se jedná o stacionární zdroj uvedený v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

Odst. 4) Povinnosti stanovené v odstavci 3 se nevztahují na provozovatele chovu hospodářských zvířat, s výjimkou povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a).

Odst. 5) Ve spalovacím stacionárním zdroji o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším je zakázáno spalovat hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly a proplásky.

Odst. 6) Provozovatel stacionárního zdroje, ve kterém je tepelně zpracován odpad, je kromě povinností uvedených v odstavcích 1 a 3 dále povinen

a) v případě přebírání nebezpečného odpadu provést odběr reprezentativních vzorků odpadu, a to pokud možno před jeho vyložení, a tyto vzorky uchovávat po dobu nejméně 1 měsíce po spálení odpadu; tato povinnost se nevztahuje na infekční odpad ze zdravotnické a veterinární péče uzavřený v ochranných obalech,

b) zastavit bezodkladně, nejdéle za 4 hodiny, tepelné zpracování odpadu, pokud je z měření emisí zřejmé, že jsou překročeny specifické emisní limity do doby, než jsou odstraněny příčiny tohoto stavu; opětovné zahájení provozu po odstranění příčin je možné při splnění podmínek a postupem stanoveným v provozním řádu a

c) oznámit překročení specifických emisních limitů bezodkladně inspekci.

§ 18 Povinnosti osob nakládajících s vybranými barvami, laky a výrobky pro opravy nátěru silničních vozidel

Odst. 1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která doveze nebo poskytne k dispozici jiné osobě barvu, lak nebo výrobek pro opravy nátěru silničních vozidel uvedené v prováděcím právním předpisu, je povinna zajistit, aby obsah organických sloučenin nebo směsi organických sloučenin, s výjimkou methanu, jejichž počáteční bod varu je menší nebo roven 250 °C, při normálním atmosférickém tlaku 101,3 kPa v tomto výrobku nepřesahoval limitní hodnoty pro obsah těchto látek ve výrobku stanovené prováděcím právním předpisem.

Podrobnosti uvádí vyhláška č. 415/2012 Sb., zejména její příloha č. 7.

§ 19 Povinnost zajištění minimálního obsahu biopaliv

Odst. 1) Osoba uvádějící motorové benziny nebo motorovou naftu do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo osoba, která dodává na daňové území České republiky pro dopravní účely motorové benziny nebo motorovou naftu uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie (dále jen "dodavatel pohonných hmot"), je povinna zajistit, aby v těchto pohonných hmotách, které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a jsou dodávány na daňové území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok, bylo obsaženo i minimální množství biopaliva podle jiného právního předpisu upravujícího pohonné hmoty¹⁵⁾

a) ve výši 4,1 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,

b) ve výši 6,0 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty.

Podrobnosti uvádí Nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv.

§ 20 Povinnost snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot

Odst. 1) Dodavatel pohonných hmot je povinen postupně snižovat emise skleníkových plynů na jednotku energie obsaženou v pohonné hmotě v úplném životním cyklu pohonné hmoty tak, aby dosáhl, ve srovnání se základní hodnotou produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty stanovenou prováděcím právním předpisem, snížení o 2 % do 31. prosince 2014, o 4 % do 31. prosince 2017 a o 6 % do 31. prosince 2020. Do povinného snížení se nezapočítávají státní hmotné rezervy uváděné při jejich obměně do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky.

Odst. 3) Dodavatel pohonných hmot je povinen podávat každoročně do 15. března ministerstvu a celnímu úřadu zprávu o emisích skleníkových plynů z jím dodaných pohonných hmot za uplynulý kalendářní rok (dále jen "zpráva o emisích"). Povinnost podávat zprávu o emisích skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot vzniká poprvé za kalendářní rok 2013. Obsahové náležitosti zprávy o emisích jsou stanoveny prováděcím právním předpisem.

Odst. (4) Dodavatel pohonných hmot je povinen zajistit ověření informací uvedených ve zprávě o emisích autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. g) a kopii protokolu o ověření přiložit ke zprávě o emisích. Nepředloží-li tuto zprávu včetně ověření ani v náhradním termínu stanoveném celním úřadem, má se za to, že povinnost uvedenou v odstavci 1 nesplnil.

Podrobnosti uvádí Nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv.

§ 21 Kritéria udržitelnosti biopaliv

Podrobnosti uvádí Nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv.

§ 40 Společná ustanovení

Odst. 3) Práva a povinnosti vyplývající z rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona provozovateli přecházejí na právní nástupce provozovatele.

Přechodná ustanovení

§ 41, odst. 1) Správní řízení na úseku ochrany ovzduší, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Odst. 4) Povolení vydaná podle § 17 odst. 1 písm. d) a § 17 odst. 2 zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a rozhodnutí podle § 5 odst. 10 a § 11 odst. 1 písm. h) zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou-li v souladu s požadavky na obsah povolení provozu podle tohoto zákona, se považují za povolení provozu podle tohoto zákona.

Odst. 5) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, jehož povolení není v souladu s požadavky na obsah povolení provozu podle tohoto zákona, musí požádat o jeho změnu nebo o nové povolení provozu podle tohoto zákona do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Do doby rozhodnutí o této žádosti platí povolení a rozhodnutí vydaná podle dosavadních právních předpisů.

Odst. 6) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, který byl uveden do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona a který nemá vydané povolení podle § 17 odst. 1 písm. d) zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, musí požádat o povolení provozu podle tohoto zákona do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Odst. 7) Plány zavedení zásad správné zemědělské praxe u stacionárního zdroje znečišťování ovzduší schválené podle zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za provozní řády podle tohoto zákona.

Odst. 8) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 4 k tomuto zákonu, který podle dosavadních právních předpisů neměl povinnost zjišťovat úroveň znečišťování kontinuálním měřením, je povinen provádět kontinuální měření podle § 6 odst. 5 od 1. ledna 2013.

Podrobnosti uvádí Vyhláška č. 415/2012 Sb.

§ 41, odst. 9) U spalovacích stacionárních zdrojů, jejichž celkový jmenovitý tepelný příkon stanovený podle § 4 odst. 7 je 50 MW a vyšší, u nichž bylo první povolení provozu vydáno před 1. červencem 1987, plní provozovatel do 31. prosince 2015 včetně emisní stropy, specifické emisní limity a technické podmínky provozu stanovené před nabytím účinnosti tohoto zákona. Provozovatel dvou a více spalovacích stacionárních zdrojů podle věty první může namísto plnění emisních stropů pro tyto spalovací stacionární zdroje jednotlivě, plnit emisní stropy, které jsou součtem emisních stropů stanovených těmto spalovacím stacionárním zdrojům. V důsledku plnění emisních stropů v součtu nesmí dojít k překročení součtu emisních stropů stanovených pro stacionární zdroje daného provozovatele umístěné v aglomeraci. Provozovatelé spalovacích stacionárních zdrojů podle věty první mohou mezi sebou vyměňovat části emisních stropů, pokud přitom nedojde k navýšení součtu emisních stropů těchto spalovacích stacionárních zdrojů oproti stavu před výměnou, ke snížení jejich celkového jmenovitého tepelného příkonu pod 50 MW anebo nedojde k navýšení emisního stropu spalovacího stacionárního zdroje v aglomeraci.

Odst. 10) Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje o jmenovitém elektrickém výkonu 300 MW a vyšším, pro který bylo vydáno první povolení provozu v období od 25. června 2009 do nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinen předložit krajskému úřadu odůvodněné posouzení splnění podmínek podle § 11 odst. 10 do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jsou-li podmínky uvedené v § 11 odst. 10 splněny, zajistí krajský úřad

v dohodě s orgánem územního plánování nebo stavebním úřadem, aby byl v místě stacionárního zdroje vyhrazen vhodný prostor pro umístění zařízení nezbytného pro zachytávání a stlačování oxidu uhličitého postupem podle jiného právního předpisu.

Podrobnosti uvádí Přechodný národní plán.

§ 41, odst. 15) Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinen zajistit provedení první kontroly technického stavu a provozu zdroje podle § 17 odst. 1 písm. h) nejpozději do 31. prosince 2016.

Odst. 16) Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinen provozovat zdroj v souladu s požadavky uvedenými v § 17 odst. 1 písm. g) nejpozději do 10 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – ZÁKON O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Každoročně do 31. ledna	Dodavatel pohonných hmot podá hlášení o splnění povinnosti uvedení minimálního množství biopaliv do volného daňového oběhu pro dopravní účely.
Každoročně do 15. března (poprvé 2014)	Dodavatel pohonných hmot podá zprávu o emisích skleníkových plynů z jím dodaných pohonných hmot
Každoročně do 31. března	Podat poplatkové přiznání za znečišťování ovzduší vyjmenovaným zdrojem (vypočtený poplatek ≥ 50 tis. Kč).
Každoročně do 31. března	Ohlašovat údaje Souhrnné provozní evidence vyjmenovaného zdroje.
Do 3 měsíců od změny na zdroji	Do 3 měsíců provést jednorázové měření emisí u vyjmenovaného zdroje po prvním uvedení do provozu, po každé změně paliva nebo suroviny v povolení provozu, po každém zásahu do konstrukce nebo vybavení stacionárního zdroje, který by mohl vést ke změně emisí.
Průběžně	Nejpozději 5 pracovních dnů před měřením emisí oznámit termín ČIŽP. Změnu nebo zrušení termínu plánovaného měření oznámit nejpozději 1 den před původně plánovaným termínem.
Průběžně	Do 90 dnů od provedení měření emisí předložit protokol ČIŽP.
Průběžně	Do 24 hodin podat zprávu KrÚ a ČIŽP o výskytu stavu ohrožujícího přípustnou úroveň znečištění.
Průběžně	Do 48 hodin od vzniku technické závady, při které nemohou být dodrženy podmínky provozu vyjmenovaného zdroje a kterou není možno odstranit do 24 hodin od jejího vzniku, informovat KrÚ a ČIŽP.
Průběžně	Do 25. dne měsíce uhradit zálohu na poplatek (> 200 tis. Kč) za znečišťování ovzduší.
Průběžně	Do 30 dnů od doručení platebního výměru uhradit poplatek za znečišťování ovzduší.

Do 1. 9. 2014	Požádat o změnu povolení nebo o nové povolení provozu vyjmenovaného zdroje, pokud povolení dle zákona č. 86/2002 Sb. není v souladu s požadavky na obsah povolení provozu dle zákona č. 201/2012 Sb.
Do 31. 12. 2016 a poté jednou za 2 roky.	Provádět kontrolu technického stavu a provozu spalovacích zdrojů pro teplovodní soustavu ústředního vytápění na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně.
Do 1. 9. 2022	Zajistit provoz spalovacích zdrojů pro teplovodní soustavu ústředního vytápění na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně v souladu s požadavky dle přílohy č. 11 zákona.
Od 1. 1. 2013	Provádět kontinuální měření zdroje uvedeného v příloze č. 4), který tuto povinnost podle zákona č. 86/2002 Sb., neměl.

VÝČET SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ – OVZDUŠÍ

- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, účinný od 1. 9. 2012. Novelizován byl zákonem č. 64/2014 Sb. a zákonem č. 87/2014 Sb.,
- Vyhláška č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv, používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší. Účinnost od 1. října 2012. Novela č. 154/2014 Sb.,
- Vyhláška č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích (tzv. imisní vyhláška). Účinnost od 15. října 2012,
- Nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv. Účinnost od 1. listopadu 2012,
- Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší. Účinnost od 1. prosince 2012. Byla novelizována a to vyhláškou č. 155/2014 Sb.,
- Nařízení vlády č. 56/2013 Sb., o stanovení pravidel pro zařazení silničních motorových vozidel do emisních kategorií a o emisních plaketách. Účinnost od 23. 3. 2013.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Příklady častého porušování předpisů na ochranu ovzduší

Porušení § 17, odst. 1, písmeno b) dodržovat emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4,

Asi nejčastěji porušovaná povinnost, přičemž je to jedna ze základních povinností. Provozovatelé mají povinnost zdroje provozovat tak, aby hodnoty nebyly překračovány, ale toto velmi často není respektováno. Tento správní delikt znamená přímé zhoršení životního prostředí, protože je vypouštěno více škodlivin, než by mělo být.

Pokuty jsou velmi citelné, až 10 mil. Kč, obvykle ale do 500 000,- Kč při prvním porušení.

Porušení § 17, odst. 1, písmeno c) spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem a jsou určena výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva uvedená v povolení provozu,

Tohoto správního deliktu se dopouštějí velmi často i občané, a to spalováním jiných než povolených paliv. Občané si „seženou“ jiné palivo (dřevotříska, nábytek a jiné odpady). Pokuty se pohybují v řádu desítek tisíc korun.

Porušení § 17, odst. 3, písmeno a) provozovat stacionární zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu,

Velmi často provozovatelé buď povolení vůbec nemají, nebo nerespektují podmínky výroků tohoto povolení.

Pokuty jsou velmi citelné, až 10 mil. Kč, obvykle ale do 500 000,- Kč při prvním porušení.

Porušení § 17, odst. 3, písmeno b) zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1,

Provozovatelé zapomenou zajistit měření emisí, případně se jim zdá drahé. Neohlásí termín měření či nezašlou na ČIŽP protokol.

Pokuty jsou obvykle mezi 20 000,- a 180 000,- Kč, někdy i více.

Porušení § 17, odst. 3, písmeno c) vést provozní evidenci o stálých a proměnných údajích o stacionárním zdroji, popisujících tento zdroj a jeho provoz a o údajích o vstupech a výstupech z tohoto zdroje a každoročně do 31. března ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence za předchozí kalendářní rok prostřednictvím integrovaného systému ohlašovacích povinností podle jiného právního předpisu¹¹⁾; provozní evidenci je povinen uchovávat po dobu alespoň 3 let v místě provozu stacionárního zdroje tak, aby byla k dispozici pro kontrolu,

Provozovatelé buď vůbec neohlásí, nebo tak učiní po termínu. Pokuty jsou obvykle v řádech jednotek či desítek tisíc Kč.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Problematika nakládání s odpady je řešena zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a souvisejícími prováděcími předpisy.

V této kapitole, která se věnuje nakládání s odpady, jsou vedle obecných informací uvedeny základní povinnosti zejména pro podnikající subjekty, kterým z jejich činností vznikají odpady, a dále pro provozovatele různých zařízení k nakládání s odpady, tedy např. sběren odpadů, a to k 10. 9. 2015.

Základním motem při nakládání s odpady je předcházet jejich vzniku, vzniklé odpady třídit a využívat a zbylé odpady předávat subjektům, kteří jsou oprávněni s nimi nakládat.

Pokud je v následujícím textu použita *kurzíva*, jde o komentář povinnosti či doplnění autorů.

VÝKLAD NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH POJMŮ

- 1) Odpad – odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit; odpady podle tohoto zákona nejsou např. odpadní vody, radioaktivní odpady, mrtvá těla zvířat, za stanovených podmínek vytěžené sedimenty z vodních nádrží a koryt vodních toků (§ 3).
- 2) Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejíž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud
 - a) vzniká jako nedílná součást výroby,
 - b) její další využití je zajištěno,
 - c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe,
 - d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví (§ 3).
- 3) Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:
 - a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,
 - b) pro věc existuje trh nebo poptávka,
 - c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky,
 - d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví a
 - e) věc splňuje další kritéria, pokud jsou pro určitý typ odpadu stanovena přímo použitelným předpisem Evropské unie (§ 3).
- 4) Nebezpečný odpad – odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze k tomuto zákonu, jako např. ekotoxicita, hořlavost, infekčnost, žíravost (§ 4).
- 5) Původce odpadu – právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, nebo právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající

fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu.

- 6) Oprávněná osoba – každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů, např. provozovatel skládky odpadů, sběrný odpadů apod.

7) Hierarchie způsobů nakládání s odpady

- a) předcházení vzniku odpadů,
- b) příprava k opětovnému použití,
- c) recyklace odpadů,
- d) jiné využití odpadů, například energetické využití,
- e) odstranění odpadů (§ 9a).

ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŮVODCŮ ODPADŮ A PROVOZOVATELŮ ZAŘÍZENÍ

§ 5 Zařazovat vzniklé odpady podle Katalogu odpadů, a to podle odvětví, oboru nebo technologického procesu vzniku odpadů (*Katalog odpadů je ve vyhlášce MŽP č. 381/2001 Sb.*).

§ 6 Zařadit odpad do kategorie nebezpečný, pokud

- a) vykazuje alespoň jednu z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu,
- b) je uveden v Katalogu odpadů jako nebezpečný odpad, nebo
- c) je smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Katalogu odpadů jako nebezpečný.

§ 10 Každý má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti; odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, musí být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu s tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy.

§ 12 Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí. Nakládání s nebezpečnými odpady se řídí též zvláštními právními předpisy platnými pro výrobky, látky a přípravky se stejnými nebezpečnými vlastnostmi, pokud není v tomto zákoně nebo prováděcích právních předpisech k němu stanoveno jinak.

S odpady lze podle tohoto zákona nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady podle tohoto zákona určena, tzn., že mají příslušné povolení k provozování nebo jsou např. provozována podle § 14 odst. 2, tedy v zařízeních, která nejsou určena k nakládání s odpady, ale jsou v něm využívány odpady splňující požadavky stanovené pro vstupní suroviny.

Každý je povinen zjistit, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí podle tohoto zákona oprávněna. V případě, že se tato osoba oprávněním neprokáže, nesmí jí být odpad předán.

Ředění nebo míšení odpadů za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku je zakázáno.

Míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály je zakázáno. Přípustné je pouze ve výjimečných případech, a to se souhlasem krajského úřadu příslušného podle místa nakládání s odpady.

§ 13 Původce a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečnými odpady, jsou povinni zajistit, aby nebezpečné odpady byly označeny názvem a katalogovým číslem nebezpečného odpadu, jménem a příjmením osoby odpovědné za obsluhu a údržbu shromažďovacího prostředku a grafickým symbolem nebezpečné vlastnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008).

V blízkosti shromažďovacího prostředku nebezpečného odpadu nebo shromažďovacího místa nebezpečného odpadu nebo na nich musí být umístěn identifikační list shromažďovaného nebezpečného odpadu.

§ 14 Provozovatel zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů může toto zařízení provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem.

§ 15 Původce a oprávněná osoba, kteří nakládali v posledních 2 letech s nebezpečnými odpady v množství větším než 100 t nebezpečného odpadu za rok, a provozovatel první a druhé fáze provozu skládky jsou povinni zajišťovat odborné nakládání s odpady prostřednictvím odborně způsobilé osoby (dále jen „odpadový hospodář“).

§ 16 Povinnosti původců odpadů

- a) odpady zařazovat podle druhů a kategorií podle § 5 a 6,
- b) zajistit přednostní využití odpadů v souladu s § 9a,
- c) odpady, které sám nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby,
- d) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- e) shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií,
- f) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- g) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidencí vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,
- h) vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy,
- i) ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- j) platit poplatky za ukládání odpadů na skládky způsobem a v rozsahu stanoveném v tomto zákoně.

Pokud vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené shromažďování nutné, může od něj původce upustit se souhlasem místně příslušného orgánu státní správy.

S nebezpečnými odpady může původce nakládat pouze na základě souhlasu věcně a místně příslušného orgánu státní správy, s navazujícími změnami v kompetencích, pokud

na tuto činnost již nemá souhlas k provozování zařízení podle § 14; shromažďování a přeprava nebezpečných odpadů nepodléhají souhlasu (původce, který pouze shromažďuje nebezpečný odpad před jeho odstraněním souhlas k nakládání nepotřebuje).

K povinnosti shromažďovat nebezpečné odpady jsou dále uvedeny čtyři základní podmínky podle následujícího prováděcího předpisu.

§ 5 vyhl. č. 383/2001 Sb. (prováděcí předpis)

- Jako shromažďovací prostředky nebezpečných odpadů mohou sloužit zejména speciální nádoby, kontejnery, obaly, jímky a nádrže, které splňují technické požadavky kladené na shromažďovací prostředky nebezpečných odpadů touto vyhláškou a které splňují požadavky stanovené zákonem a zvláštními právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí.
- Shromažďovací prostředky odpadů musí splňovat tyto základní technické požadavky:
 - a) odlišení shromažďovacích prostředků odpadů (tvarově, barevně nebo popisem) od prostředků nepoužívaných pro nakládání s odpady, nebo používaných pro jiné druhy odpadů,
 - b) zajištění ochrany odpadů před povětrnostními vlivy, pokud jsou shromažďovací prostředky určeny pro použití mimo chráněné prostory a nejsou-li určeny pouze pro odpady inertní,
 - c) odolnost proti chemickým vlivům odpadů, pro které jsou určeny,
 - d) v případě, že shromažďovací prostředky slouží i jako přepravní obaly, musí splňovat požadavky zvláštních právních předpisů upravujících přepravu nebezpečných věcí a zboží,
 - e) shromažďovací prostředky pro komunální odpad musí odpovídat příslušným technickým normám,
 - f) svým provedením samy o sobě nebo v kombinaci s technickým provedením a vybavením místa, v němž jsou umístěny, zabezpečují ochranu okolí před druhotnou prašností, zejména u pevných odpadů vzniklých při spalování nebezpečných odpadů ve spalovnách odpadů a odpadů s obsahem azbestu,
 - g) zabezpečují, že odpad do nich umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením, smícháním s jinými druhy odpadů nebo únikem ohrožujícím zdraví lidí nebo životní prostředí,
 - h) umožní svým provedením bezpečnost při obsluze a čištění a dezinfekci po svém vyprázdnění, zejména u odpadů ze zdravotnických zařízení.
- Na shromažďovacím prostředku nebezpečného odpadu musí být uvedeno katalogové číslo a název shromažďovaného nebezpečného odpadu a jméno a příjmení osoby odpovědné za obsluhu a údržbu shromažďovacího prostředku.
- V blízkosti shromažďovacího prostředku nebezpečného odpadu nebo shromažďovacího místa nebezpečného odpadu nebo na nich musí být umístěn identifikační list shromažďovaného odpadu. Obsah identifikačního listu je uveden v příloze č. 3 vyhlášky.

§ 18 Povinnosti při sběru a výkupu odpadů

Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů je povinen

- a) zařazovat odpady podle druhů a kategorií podle § 5 a 6,
- b) zajistit přednostní využití odpadů v souladu s § 9a,
- c) ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- d) sebrané nebo vykoupené odpady převádět do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3,

- e) provozovat zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem
- f) zveřejňovat druhy sbíraných nebo vykupovaných odpadů a podmínky jejich sběru nebo výkupu a odebírat nebo vykupovat zveřejněné druhy sbíraných nebo vykupovaných odpadů za stanovených podmínek,
- g) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- h) sbírané nebo vykupované odpady soustřeďovat utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií,
- i) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- j) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem.

Pokud vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené soustřeďování odpadů nutné, může od něj provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů se souhlasem příslušného krajského úřadu upustit.

Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů provádějící sběr nebo výkup odpadů stanovených prováděcím právním předpisem podle odstavce 11 je povinen při odběru nebo výkupu těchto odpadů identifikovat osoby, od kterých má v úmyslu odpady odebrat nebo vykoupit, identifikovat odebírané nebo vykupované odpady, vést podle odstavců 4 až 8 evidenci o těchto skutečnostech, a to včetně data a hodiny odebrání nebo vykoupení odpadů. K plnění této povinnosti je provozovatel oprávněn vyžadovat k nahlédnutí průkazy totožnosti těchto osob; při nakládání s osobními údaji fyzických osob postupuje provozovatel podle zvláštního zákona.

K povinnosti identifikace odpadů a fyzických osob jsou dále uvedeny dvě základní podmínky podle následujícího prováděcího předpisu.

§ 5 vyhl. č. 383/2001 Sb. (prováděcí předpis)

- Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů je povinen v souladu s § 18 odst. 3 zákona identifikovat odebírané nebo vykupované odpady a osoby, od kterých vykoupil věci jako odpady následujících druhů odpadů podle Katalogu odpadů, a vést o těchto skutečnostech evidenci

Kód druhu odpadu	Název druhu odpadu
16 01 04*	Autovraky
16 01 06	Autovraky zbavené kapalin a jiných nebezpečných součástí
17 04 01	Měď, bronz, mosaz
17 04 02	Hliník
17 04 03	Olovo
17 04 04	Zinek
17 04 06	Cín
17 04 07	Směsi kovů (17 04 01 - 06)
17 04 11	Kabely
16 01 17	Železné kovy

16 01 18	Neželezné kovy
17 04 05	Železo a ocel
17 04 07	Směsné kovy
20 01 40	Kovy

- Identifikací fyzických osob se rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, adresy trvalého pobytu nebo pobytu a čísla občanského průkazu nebo jiného průkazu totožnosti každé z osob, od které byly odpady odebrány nebo vykoupeny.

Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů nesmí vykupovat odpady stanovené prováděcím právním předpisem podle odstavce 11, s výjimkou autovraků, od fyzických osob.

Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů může za vykoupený nebo odebraný odpad stanovený prováděcím právním předpisem poskytovat úplatu pouze převodem peněžních prostředků prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo provozovatele poštovních služeb formou poštovního poukazu.

Identifikací osob podle odstavce 3 se pro účely tohoto zákona rozumí zjištění obchodní firmy nebo názvu právnické osoby, adresy jejího sídla, identifikačního čísla osoby nebo obdobného čísla přidělovaného v zahraničí a identifikace fyzické osoby jednající jménem této právnické osoby při odběru nebo výkupu odpadů.

Identifikací odebíraných nebo vykupovaných odpadů podle odstavce 3 se pro účely tohoto zákona rozumí zjištění názvu druhu a množství odebraného nebo vykoupeného odpadu podle Katalogu odpadů. Pokud dochází ke sběru nebo výkupu odpadu, který má povahu strojního zařízení nebo obecně prospěšného zařízení, uměleckého díla či pietních a bohoslužebných předmětů nebo jejich částí, je provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů povinen uvést u jednotlivých odebraných nebo vykoupených předmětů jejich stručný popis, umožňující dodatečnou identifikaci, a doplnit jej uvedením písmen, číslic, popřípadě dalších symbolů, na těchto předmětech se nacházejících.

Identifikační údaje podle odstavců 3, 6 a 7 je provozovatel povinen evidovat a uchovávat po dobu 5 let od odebrání nebo vykoupení odpadů.

Bez ověření údajů podle odstavců 6 a 7 provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů nesmí odpad odebrat nebo vykoupit.

Odebraná nebo vykoupená strojní zařízení, obecně prospěšná zařízení, umělecká díla či pietní a bohoslužebné předměty nebo jejich části nesmí provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů po dobu 48 hodin od jejich odebrání nebo vykoupení rozebírat, jinak pozměňovat nebo postupovat dalším osobám.

§ 19 Provozovatel zařízení k využívání odpadů je povinen

- ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- zveřejňovat seznam odpadů, k jejichž využívání je oprávněn,
- provozovat zařízení k využívání odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem,
- zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB

a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,

- f) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- g) oznámit bez zbytečného odkladu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nepříznivé vlivy nakládání s odpady na zdraví lidí nebo životní prostředí, které jsou v rozporu s vlivy očekávanými nebo popsány v provozním řádu zařízení, nebo vlivy, které překračují stanovené limitní hodnoty.

§ 20 Provozovatel zařízení k odstraňování odpadů je povinen

- a) ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- b) zveřejňovat seznam odpadů, k jejichž odstraňování je oprávněn,
- c) provozovat zařízení k odstraňování odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem,
- d) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- e) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,
- f) odstranit odpady v mimořádných případech na základě rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí, a pokud je to pro provozovatele technicky možné; náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal; náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba za odpad odpovědná,
- g) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- h) oznámit bez zbytečného odkladu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nepříznivé vlivy nakládání s odpady na zdraví lidí nebo životní prostředí, které jsou v rozporu s vlivy očekávanými nebo popsány v provozním řádu zařízení, nebo vlivy, které překračují stanovené limitní hodnoty.

Každé zařízení musí být vybaveno (podle § 4 vyhl. č. 383/2001 Sb.):

- a) doprovodnými zařízeními (zejména manipulačními a skladovacími prostory, technickými prostředky umožňujícími příjem odpadů),
- b) monitorovacím systémem předpokládaných dopadů provozu zařízení na jednotlivé složky životního prostředí včetně pracovního prostředí odpovídajícím typu zařízení a druhům odpadů, se kterými je v něm nakládáno,
- c) technickým vybavením a/nebo organizačním opatřením zabraňujícím přístupu nepovolaných osob a využívání nebo odstraňování odpadu v rozporu s provozním řádem a právními předpisy,
- d) informační tabulí čitelnou z volně přístupného prostranství před zařízením, na níž jsou uvedeny následující informace:
 - 1) název zařízení,
 - 2) druhy odpadů nebo skupiny a podskupiny odpadů podle Katalogu odpadů, které mohou být v zařízení využívány, odstraňovány, sbírány nebo vykupovány,
 - 3) obchodní firma nebo název, právní forma a sídlo, je-li provozovatel právnickou osobou; jméno a příjmení, obchodní firma, bydliště a místo podnikání, liší-li se od

- bydliště, je-li provozovatel fyzickou osobou, včetně jména, příjmení a telefonního spojení osoby oprávněné jednat jménem provozovatele,
- 4) správní úřad, který vydal souhlas k provozování zařízení a s jeho provozním řádem, včetně telefonního spojení,
 - 5) provozní doba zařízení.

§ 24 Povinnosti při přepravě odpadů

Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání zúčastněné na přepravě odpadů jsou povinny

- a) zabezpečit přepravu odpadů v souladu s požadavky stanovenými ve zvláštních právních předpisech,
- b) uchovávat doklady související s přepravou odpadů po dobu 3 let ode dne zahájení přepravy,
- c) označit přepravní prostředek přepravující odpad způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,
- d) při přepravě nebezpečných odpadů vést evidenci a ohlašovat přepravované nebezpečné odpady v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

Povinnosti při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními

§ 25 Pro účely tohoto zákona se vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními rozumí

- a) odpady perzistentních organických znečišťujících látek a PCB,
- b) odpadní oleje,
- c) baterie a akumulátory,
- d) kaly z čistíren odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady,
- e) odpady z výroby oxidu titaničitého,
- f) odpady azbestu,
- g) autovraky,
- h) elektrická a elektronická zařízení.

§ 27 Povinnosti při nakládání s PCB, odpady PCB a zařízeními obsahujícími PCB

Vlastníci PCB a odpadů PCB jsou povinni je odstranit a vlastníci, popřípadě provozovatelé zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci a zařízení, která mohou obsahovat PCB a podléhají evidenci, jsou povinni tato zařízení dekontaminovat nebo odstranit v souladu s tímto zákonem v nejkratší možné době, nejpozději však do konce roku 2010, pokud neprokáží, že zařízení neobsahuje PCB.

Transformátory, jejichž provozní kapalina obsahuje 50–500 mg/kg PCB a lehce kontaminovaná zařízení podle § 26 písm. d) mohou jejich vlastníci, popřípadě provozovatelé dekontaminovat nebo odstranit až na konci jejich životnosti.

§ 27a Odpady perzistentních organických znečišťujících látek

Opadem perzistentních organických znečišťujících látek se rozumí odpad obsahující alespoň jednu z látek uvedených v příloze IV přímo použitelného předpisu Evropských společenství o perzistentních organických znečišťujících látkách.

Nakládání s odpady perzistentních organických znečišťujících látek upravuje přímo použitelný předpis Evropských společenství o perzistentních organických znečišťujících látkách

§ 29 Povinnosti při nakládání s odpadními oleji

Původce odpadních olejů a oprávněná osoba, která nakládá s odpadními oleji, jsou povinni

- a) zajistit přednostně regeneraci odpadních olejů,
- b) zajistit spalování odpadních olejů v souladu s požadavky zákona, pokud regenerace není možná,
- c) zajistit skladování nebo odstranění odpadních olejů v souladu s požadavky tohoto zákona a dalších právních předpisů, pokud regenerace ani spalování není možné z technických důvodů,
- d) zajistit, aby během nakládání s odpadními oleji nebyly tyto oleje vzájemně míchány nebo smíchány s látkami obsahujícími PCB ani s jinými nebezpečnými odpady.

§ 30 Baterie a akumulátory

Ustanovení tohoto dílu zákona v souladu s právem Evropských společenství stanoví povinnosti výrobcům, distributorům, posledním prodejcům a provozovatelům systémů baterií nebo akumulátorů a zpracovatelům baterií nebo akumulátorů, které se staly odpadem, a stanoví požadavky pro uvádění baterií a akumulátorů na trh a požadavky pro zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstraňování odpadních baterií a akumulátorů.

§ 33 Povinnosti při používání kalů

Právnícká osoba a fyzická osoba, která užívá půdu, je povinna používat pouze upravené kaly s ohledem na nutriční potřeby rostlin a v souladu s programem použití kalů tak, aby použitím kalů nebyla zhoršena kvalita půdy a kvalita povrchových a podzemních vod.

Pokud provozovatel čistírny odpadních vod neprovádí úpravu kalů sám, je povinen předat kaly přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadů provozovateli zařízení na úpravu kalů. Provozovatel čistírny odpadních vod nebo provozovatel zařízení na úpravu kalů, který provedl úpravu kalů, je povinen stanovit program použití kalů a v tomto programu doložit splnění podmínek použití kalů stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem.

Osoba, která provedla úpravu kalů, je povinna předat upravené kaly osobě podle odstavce 1 uvedené v programu použití kalů nebo provozovateli zařízení ke sběru a skladování kalů provozovaném na základě souhlasu podle § 14 odst.1, a to přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadů.

Provozovatel zařízení ke sběru nebo skladování kalů je povinen předat upravené kaly osobě podle odstavce 1 uvedené v programu použití kalů, a to přímo nebo prostřednictvím dopravce odpadů. Uvedené kaly nesmí být míšeny s jinými upravenými kaly ani s jinými odpady.

§ 33b Povinnosti pro biologické zpracování biologicky rozložitelných odpadů

Provozovatel zařízení ke sběru, výkupu nebo využívání biologicky rozložitelných odpadů je povinen

- a) provozovat toto zařízení se souhlasem k provozování zařízení a s jeho provozním řádem podle § 14 odst. 1, s výjimkou zařízení, které zpracovává využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu zakládku v množství nepřekračujícím 10 tun těchto odpadů za rok (dále jen „malé zařízení“); roční množství biologicky rozložitelného odpadu zpracované malým zařízením nesmí přesáhnout 150 tun,

- b) provozovat malé zařízení na základě kladného vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností a v souladu se zvláštními právními předpisy na ochranu zdraví lidí a životního prostředí, v souladu s nimiž je zařízení zřízeno a provozováno,
- c) upravené biologicky rozložitelné odpady hodnotit a zařazovat postupy a metodami stanovenými prováděcím právním předpisem a v souladu s ním je označit a vybavit návodem k použití,
- d) upravené biologicky rozložitelné odpady, které nelze zařadit do žádné ze skupin stanovených prováděcím právním předpisem, a zbytkový odpad po úpravě biologicky rozložitelného odpadu, který již není odpadem podléhajícím biologickému rozkladu, předat k využití nebo odstranění oprávněné osobě.

§ 35 Povinnosti při nakládání s odpady z azbestu

Původce odpadů obsahujících azbest a oprávněná osoba, která nakládá s odpady obsahujícími azbest, jsou povinni zajistit, aby při tomto nakládání nebyla z odpadů do ovzduší uvolňována azbestová vlákna nebo azbestový prach a aby nedošlo k rozlití kapalin obsahujících azbestová vlákna.

Odpady obsahující azbestová vlákna nebo azbestový prach lze ukládat pouze na skládky k tomu určené. Odpady musí být upraveny, zabaleny, případně po uložení na skládku okamžitě zakryty. Provozovatel skládky je povinen zajistit, aby se částice azbestu nemohly uvolňovat do ovzduší.

§ 37 Povinnosti při nakládání s autovraky

Každý, kdo se zbavuje autovraku, je povinen autovrak předat pouze osobám, které jsou provozovateli zařízení ke sběru, výkupu, zpracování, využívání nebo odstraňování autovraků.

Vlastník vozidla před jeho předáním podle odstavce 1 je povinen umístit vozidlo na místo, kde nepoškodí nebo neohrozí životní prostředí ani nenaruší estetický vzhled obce či přírody nebo krajiny.

Povinnosti provozovatelů zařízení ke sběru autovraků jsou uvedeny v § 37b a povinnosti zpracovatelů autovraků v § 37c zákona.

§ 37f Elektrická a elektronická zařízení

Tento díl zákona zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje povinnosti výrobců, posledních prodejců, distributorů a konečných uživatelů elektrických a elektronických zařízení, zpracovatelů elektrických a elektronických zařízení, která se stala odpadem, a pověřených zástupců výrobců.

§ 37k Předávání elektrozařízení a elektroodpadu

Zbavit se elektrozařízení pocházejícího z domácností nebo elektroodpadu smí jeho držitel jen jeho předáním zpracovateli podle § 37l nebo na místo zpětného odběru nebo odděleného sběru. Konečný uživatel se smí zbavit elektrozařízení pocházejícího z domácností také jeho předáním poslednímu prodejci. Zpětně odebraná elektrozařízení a odděleně sebraný elektroodpad musí být předány pouze zpracovateli podle § 37l, není-li elektrozařízení jako celek opětovně použito. Tím není dotčena možnost předání zpětně odebraného elektrozařízení posledním prodejcem na místo zpětného odběru.

Jiné osoby než zpracovatelé podle § 37l, provozovatelé míst zpětného odběru nebo odděleného sběru a poslední prodejci nejsou oprávněny elektrozařízení pocházející z domácností a elektroodpad převzít.

Z toho vyplývá, že pouze těmto vyjmenovaným subjektům lze elektrozařízení a elektroodpady předávat.

§ 38 Zpětný odběr některých výrobků

Povinnost zpětného odběru se vztahuje na

- a) výbojky a zářivky,
- b) pneumatiky,
- c) elektrozařízení pocházející z domácností [§ 37g písm. f)].

Povinnost zajistit zpětný odběr použitých výrobků nabídnutých ke zpětnému odběru má právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která uvedené výrobky uvádí na trh.

§ 39 Evidence a ohlašování odpadů a zařízení

Původci odpadů a oprávněné osoby, které nakládají s odpady, jsou povinni vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s odpady. Evidence se vede za každou samostatnou provozovnu a za každý druh odpadu samostatně. Způsob vedení evidence pro jednotlivé druhy odpadů stanoví prováděcí právní předpis.

Původci odpadů jsou povinni v případě, že produkují nebo nakládají s více než 100 kg nebezpečných odpadů za kalendářní rok nebo s více než 100 tunami ostatních odpadů za kalendářní rok, nebo v daném kalendářním roce produkují nebo nakládají s odpady stanovenými prováděcím právním předpisem bez ohledu na množství těchto odpadů, zasílat každoročně do 15. února následujícího roku pravdivé a úplné hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa provozovny. Oprávněné osoby jsou povinny v případě, že nakládají v kalendářním roce s odpadem, zasílat každoročně do 15. února následujícího roku pravdivé a úplné hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi a o původcích odpadů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa provozovny.

Provozovatelé zařízení ke sběru, výkupu, využívání nebo odstraňování odpadů, provozovatelé zařízení podle § 14 odst. 2, provozovatelé malých zařízení podle § 33b odst. 1 a dopravci odpadů, kteří nejsou zároveň osobou oprávněnou k převzetí odpadů do svého vlastnictví, jsou povinni zaslat údaje o provozu zařízení nebo o činnosti dopravce odpadů krajskému úřadu příslušnému podle místa zařízení a u mobilních zařízení a dopravců podle sídla nebo bydliště provozovatele zařízení nebo dopravce odpadů, a to do 15 dnů od zahájení, ukončení, přerušení nebo obnovení činnosti dopravce odpadů nebo provozu zařízení včetně zahájení provozu podle změny souhlasu s provozem zařízení.

Provozovatelé skládek jsou povinni zasílat každoročně do 15. února následujícího roku po kalendářním roce, za který jsou údaje zasílány, údaje o stavu vytvořené finanční rezervy, doložené výpisem z bankovního účtu provozovatele skládky, a údaje o volné kapacitě skládky a dále údaje o poplatcích za ukládání odpadů na skládky krajskému úřadu příslušnému podle místa skládky.

Provozovatelé zařízení ke sběru a zpracování autovraků jsou povinni vést evidenci zasílat údaje o počtu a stavu převzatých autovraků a o způsobech jejich zpracování a provozovatelé zařízení k oddělenému sběru, zpracování, využití a odstraňování elektroodpadu jsou povinni vést evidenci a zasílat údaje o typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu v rozsahu stanoveném

prováděcím právním předpisem každoročně do 15. února následujícího roku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa provozovny.

Ohlašování odpadů se provádí podle příloh uvedených v prováděcí vyhlášce č. 383/2001 Sb.

§ 40 Přeprava nebezpečných odpadů se ohlašuje ministerstvu prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP).

Odesílatel je povinen

- a) každou přepravu nebezpečných odpadů ohlásit před jejím zahájením v rozsahu ohlašovacího listu,
- b) ke každé zásilce nebezpečného odpadu přiložit v listinné podobě doklad obsahující informace podle ohlašovacího listu,
- c) v případě, že přeprava nebezpečných odpadů není zahájena v ohlášeném termínu, zrušit ohlášení přepravy nebezpečných odpadů do 3 pracovních dnů ode dne ohlášeného zahájení přepravy,
- d) nejpozději do 3 pracovních dnů od ukončení přepravy nebezpečných odpadů opravit údaje o přepravě a přepravovaných odpadech, pokud vznikl rozpor mezi skutečnými a ohlášenými údaji. Tyto údaje může opravovat pouze v případě, že byl ohlašovatelem.

Původce přepravovaných nebezpečných odpadů, pokud přepravuje tyto odpady mezi svými provozovnami, a provozovatel zařízení ke sběru, výkupu, využívání nebo odstraňování odpadů nebo zařízení podle § 14 odst. 2, do kterého je nebezpečný odpad po dokončení přepravy fyzicky předáván (dále jen „příjemce“), je povinen

- a) nejpozději do 3 pracovních dnů od převzetí nebezpečných odpadů potvrdit převzetí nebezpečných odpadů z ohlášené přepravy v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí; po potvrzení přijetí již není možné provádět opravu,
- b) zadat do systému údaje o přepravě nebezpečných odpadů, která nebyla ohlášena, v rozsahu ohlašovacího listu, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od ukončení přepravy,
- c) zrušit ohlášení přepravy nebezpečných odpadů do 3 pracovních dnů ode dne ohlášeného zahájení přepravy v případě, že byl ohlašovatelem přepravy nebezpečných odpadů a přeprava není zahájena v ohlášeném termínu,
- d) v případě, že byl ohlašovatelem přepravy nebezpečných odpadů, nejpozději do 3 pracovních dnů od ukončení přepravy opravit údaje o přepravě a přepravovaných odpadech, pokud vznikl rozpor mezi skutečnými a ohlášenými údaji. Tyto údaje může opravovat pouze v případě, že byl ohlašovatelem.

Přeprava nebezpečných odpadů se neohlašuje, pokud nepřesahuje areál provozovny nebo v případě, že odesílatelem je nepodnikající fyzická osoba.

§ 54 Přeshraniční přeprava odpadů do České republiky za účelem odstranění je zakázána s výjimkou odpadů vzniklých v sousedních státech v důsledku živelních pohrom nebo za stavu nouze.

TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – ODPADY

Časový údaj	Povinnost	Podle §
Průběžně	Původci odpadů a oprávněné osoby, které nakládají s odpady, vedou průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi.	§ 39 zákona odst. 1
15. února	Původci odpadů a oprávněné osoby zasílají evidenci odpadů za předcházející kalendářní rok prostřednictvím ISPOP.	§ 39 zákona odst. 2
15. února	Provozovatelé skládek zasílají údaje o stavu vytvořené finanční rezervy za předcházející kalendářní rok.	§ 39 zákona odst. 4
do 15 dnů	Od zahájení, ukončení, přerušení nebo obnovení činnosti dopravce odpadů nebo provozu zařízení včetně změny souhlasu s provozem zařízení.	§ 39 zákona odst. 3

VÝČET ZÁKLADNÍCH PROVÁDĚCÍCH PŘEDPISŮ PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

- Vyhláška č. 381/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví Katalog odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů),
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech nakládání s odpady,
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi,
- Vyhláška č. 170/2010 Sb. o bateriích a akumulátorech a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb.,
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpad,
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků,
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady,
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Nejčastější porušení povinností při nakládání s odpady

Odpad není vůbec zařazen anebo je zařazen chybně podle Katalogu odpadů (pokuta do 10 mil. Kč, resp. 50 mil. Kč).

Odpady nejsou zabezpečeny před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem (pokuta do 1 mil. Kč).

Nebezpečné odpady nejsou shromažďovány v nepropustných, označených a dále vybavených shromažďovacích prostředcích (pokuta do 1 mil. Kč).

Odpady nejsou předávány oprávněným osobám, tedy zejména firmám s příslušným souhlasem ke sběru, výkupu, využití nebo odstranění odpadů (pokuta do 10 mil. Kč).

Není vedena průběžná evidence odpadů a není zpracováno a odesláno roční hlášení o produkci a způsobu nakládání s odpady (pokuta do 1 mil. Kč).

OCHRANA VOD

Legislativa v oblasti životního prostředí – zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – informace o platných postupech a povinnostech podnikajících fyzických osob a právnických osob (stav ke dni 30. 9. 2015).

ÚČEL A PŘEDMĚT ZÁKONA

(1) Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.

(2) Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha.

POVINNOSTI A PLATNÉ POSTUPY PODLE JEDNOTLIVÝCH PARAGRAFŮ

§ 5 Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů. Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami k výrobním účelům, je povinen za účelem splnění povinností, podle předchozí věty, provádět ve výrobě účinné úpravy vedoucí k hospodárnému využívání vodních zdrojů a zohledňující nejlepší dostupné technologie.

§ 6 Povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu není třeba k zachycování povrchových vod jednoduchými zařízeními (jedná se např. o jednoduché lehce odstranitelné hrázky) na jednotlivých pozemcích a stavbách nebo ke změně přirozeného odtoku vod za účelem jejich ochrany před škodlivými účinky těchto vod. Při tomto obecném nakládání s povrchovými vodami se nesmí ohrožovat jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, narušovat přírodní prostředí, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy, vodní díla a zařízení, zařízení pro chov ryb a porušovat práva a právem chráněné zájmy jiných.

§ 8 Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (dále jen povolení k nakládání s vodami) je třeba:

odst. 1)

a) jde-li o povrchové vody

1. k jejich odběru,
2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,
3. k využívání jejich energetického potenciálu,
4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,
5. k jinému nakládání s nimi,

b) jde-li o podzemní vody

1. k jejich odběru,
 2. k jejich akumulaci,
 3. k jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny,
 4. k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou,
 5. k jinému nakládání s nimi,
- c) k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních,
- d) k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie,
- e) k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových, pokud nejde o činnost prováděnou na základě povolení podle zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě (zák. č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů),
- f) k užívání důlní vody jako náhradního zdroje podle zvláštního zákona (např. zák. č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů).

Povolení k nakládání s vodami se vydává právnickým osobám k jejich žádosti. Bez platného povolení není možno s těmito vodami nakládat.

Povolení k nakládání s vodami není třeba

- a) k čerpacím pokusům při provádění hydrogeologického průzkumu nebo při průzkumu vydatnosti zdrojů podzemních vod, pokud mají trvat méně než 14 dnů a odběr vody v této době nepřekročí 1 l/s,
- b) k odběrům povrchových a podzemních vod pro zjišťování a hodnocení stavu těchto vod (týká se zejména Povodí Vltavy, státní podnik, Českého hydrometeorologického ústavu, v. v. i., Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v. v. i.),
- c) k jednorázovému odběru povrchových nebo podzemních vod v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách,
- d) k nakládání s povrchovými vodami při cvičení a zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, Policie České republiky, obecní policie nebo ozbrojených sil České republiky; toto nakládání musí být při cvičení předem projednáno s vodoprávním úřadem,
- e) k využívání energetického potenciálu podzemních vod v případě, že nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody,
- f) k užívání důlních vod organizací při hornické činnosti pro její vlastní potřebu nebo k vypouštění důlních vod organizací (podmínky a způsob vypouštění důlních vod stanoví příslušný Krajský úřad, jako vodoprávní úřad).

§ 9 Povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu. Povolení k vypouštění odpadních vod může být vydáno maximálně na dobu 10 let, v případě vypouštění odpadních vod se zvlášť nebezpečnými látkami na dobu max. 4 let. Povolení k nakládání s vodami k využívání jejich energetického potenciálu může být vydáno

minimálně na dobu 30 let.

§ 10 Oprávněný, který má povolení k nakládání s vodami s výjimkou povolení podle § 8 odst. 1 písm. a) bodů 2 až 4 a písm. c) v množství alespoň 6 000 m³ vody v kalendářním roce nebo 500 m³ vody v kalendářním měsíci, jakož i ten, kdo má povolení k nakládání s vodami v tomto množství, která je přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod nebo která je vyhrazeným nerostem, je povinen měřit množství vody, se kterou nakládá, a předávat výsledky tohoto měření příslušnému správci povodí.

Oprávněný, který má povolení ke vzdouvání, případně k akumulaci povrchových vod a přesahuje-li povolený objem vody vzduté vodním dílem ve vodním toku nebo vody vodním dílem akumulované 1 000 000 m³, je povinen měřit množství vzduté nebo akumulované vody a předávat o tom údaje příslušnému správci povodí.

Podrobnosti stanoví vyhl. č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody, ve znění pozdějších předpisů (termíny plnění).

§ 11 Práva a povinnosti vyplývající z povolení k nakládání s vodami, přecházejí na jejich nabyvatele, pokud tyto pozemky a/nebo stavby budou i nadále sloužit účelu uvedenému v povolení. To platí i pro jejich uživatele po dobu užívání těchto pozemků nebo staveb. Nabyvatelé těchto pozemků a/nebo staveb, případně jejich uživatelé, jsou povinni oznámit vodoprávnímu úřadu, že došlo k převodu nebo přechodu pozemku nebo stavby, a to do **2 měsíců** ode dne jejich převodu nebo přechodu, případně vzniku práv k jejich užívání.

§ 12 Požádá-li oprávněný o změnu doby platnosti povolení k nakládání s vodami, povolení nezanikne, dokud o žádosti není pravomocně rozhodnuto, žádost je nutno podat před uplynutím doby platnosti povolení k nakládání s vodami.

§ 14 Povolení k některým činnostem je třeba:

- a) k vysazování stromů nebo keřů v záplavových územích v rozsahu ovlivňujícím odtokové poměry,
- b) k těžbě písku, štěrku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. (dále jen "říční materiál") z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku,
- c) ke geologickým pracím spojeným se zásahem do pozemku v záplavových územích a v ochranných pásmech vodních zdrojů,
- d) k zasypávání odstavených ramen vodních toků,
- e) k vrácení vodního toku do původního koryta,
- f) k ukládání těžebního odpadu do povrchových vod.

§ 15 K provedení vodních děl¹, k jejich změnám a změnám jejich užívání, jakož i k jejich zrušení a odstranění je třeba povolení vodoprávního úřadu. Stavební povolení ani ohlášení nevyžadují stavební úpravy vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich

¹ Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména: přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže, stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků, stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací, stavby na ochranu před povodněmi, stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků, stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích, stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu, stavby odkališť, stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod, studny, stavby k hrazení bystřin a strží, pokud zvláštní zákon o lesích nestanoví jinak.

trasa. Vlastníci staveb vodovodů, úpraven vody, kanalizačních stok a čistíren odpadních vod, které jsou součástí vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, jsou povinni mít povolení k provozování těchto staveb.

§ 15 a) K provedení vodních děl určených pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Udržovací práce, které by mohly negativně ovlivnit životní prostředí nebo stabilitu vodního díla, je jeho vlastník povinen ohlásit vodoprávnímu úřadu. Ohlášení podléhá i obnova vodních děl zničených živelní pohromou nebo havárií a vodohospodářské úpravy.

§ 16 K vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace je třeba mít povolení.

§ 17 Ke stavbám, zařízením nebo činnostem, k nimž není třeba povolení, ale mohou ovlivnit vodní poměry, je třeba souhlas vodoprávního úřadu, a to

- a) ke stavbám a zařízením na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících, pokud tyto stavby a zařízení ovlivní vodní poměry,
- b) ke zřizování dálkových potrubí a stavbám umožňujícím podzemní skladování látek v zemských dutinách, jakož i ke skladům, skládkám, popřípadě nádržím, pokud provoz uvedených staveb a skládek může významně ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod,
- c) ke stavbám, k těžbě nerostů nebo k terénním úpravám v záplavových územích,
- d) ke stavbám ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku,
- e) ke stavbám v ochranných pásmech vodních zdrojů,
- f) k úložným místům pro nakládání s těžebním odpadem nebo k rozhodnutí o povinnosti shromažďovat a upravovat znečištěnou vodu a průsaky podle jiného právního předpisu (zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů),
- g) k vrtům pro využívání energetického potenciálu podzemních vod, z nichž se neodebírá nebo nečerpá podzemní voda,
- h) k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu (zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů).

§ 20 Přehrady, hráze, jezy, stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích, stavby k využití vodní energie a stavby odkališť, pokud jsou spojené se zemí pevným základem, se evidují v katastru nemovitostí. Podrobnosti vymezení těchto vodních děl stanoví Ministerstvo zemědělství v dohodě s Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním vyhláškou. V katastru nemovitostí se rovněž vyznačují ochranná pásma vodních děl a ochranná pásma vodních zdrojů.

§ 30 K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody stanoví vodoprávní úřad ochranná pásma opatřením obecné povahy. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

Ochranná pásma stanoví vodoprávní úřad na návrh nebo z vlastního podnětu. Nepodají-li návrh na jejich stanovení ti, kteří mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, popřípadě ti, kteří o povolení k takovému odběru žádají, u vodárenských nádrží pak ti, kteří vlastní vodní díla sloužící ke vzdouvání vody v takových nádržích nebo jsou jejich stavebníky, může jim předložení tohoto návrhu s potřebnými podklady vodoprávní úřad

uložit.

§ 38 Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování v souladu s podmínkami stanovenými v povolení k jejich vypouštění. Kdo vypouští důlní vody do vod povrchových nebo podzemních podle zákona o ochraně a využití nerostného bohatství (zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů), může tak činit pouze způsobem a za podmínek, které stanoví vodoprávní úřad (krajský úřad, jako vodoprávní úřad). Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen v souladu s rozhodnutím vodoprávního úřadu měřit objem vypouštěných vod a míru jejich znečištění a výsledky těchto měření předávat vodoprávnímu úřadu, který rozhodnutí vydal, příslušnému správci povodí a pověřenému odbornému subjektu. Vodoprávní úřad tímto rozhodnutím stanoví místo a způsob měření objemu a znečištění vypouštěných odpadních vod a četnost předkládání výsledků těchto měření. Odběry a rozbory ke zjištění míry znečištění vypouštěných odpadních vod mohou provádět jen odborně způsobilé osoby oprávněné k podnikání (dále jen „oprávněná laboratoř“).

§ 39 Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí. Závadné látky jsou látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod.

V případech, kdy uživatel závadných látek zachází s těmito látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody (blíže vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, ve znění pozdějších předpisů) má uživatel závadných látek povinnost činit tato opatření:

- a) vypracovat plán opatření pro případy havárie (dále jen „havarijní plán“) a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu; může-li havárie ovlivnit vodní tok, projedná jej uživatel závadných látek před předložením ke schválení s příslušným správcem vodního toku, kterému také předá jedno jeho vyhotovení,
- b) provádět záznamy o provedených opatřeních a tyto záznamy uchovávat **po dobu 5 let**.

Každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Je povinen zejména

- a) umístit zařízení, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují, tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami,
- b) používat jen takové zařízení, popřípadě způsob při zacházení se závadnými látkami, které jsou vhodné i z hlediska ochrany jakosti vod,
- c) nejméně **jednou za 6 měsíců** kontrolovat sklady a skládky, včetně výstupů jejich kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a bezodkladně provádět jejich včasné opravy; sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod,
- d) nejméně **jednou za 5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prostřednictvím odborně způsobilé osoby zkoušet těsnost

potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvlášť nebezpečných látek a nebezpečných látek a v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy; těsnost nádrží určených pro skladování ropy nebo ropných produktů s minimálním objemem 1 000 m³ nebo používaných pro skladování ropy a ropných produktů podle zákona o nouzových zásobách ropy^{21b)}, zabezpečených nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod a kontinuálně sledovaných kontrolními systémy, jejichž výstupy jsou zaznamenávány a uchovávány do doby provedení bezprostředně následující zkoušky těsnosti, lze, pokud není výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet **nejméně jednou za 20 let**; v případě skladování hnojiv a výluhů z objemných krmiv v nadzemních nádržích umístěných v zachytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže v nich umístěné, se opakovaná zkouška těsnosti nepožaduje,

- e) vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniků závadných látek a výstupy z něj předkládat na žádost vodoprávnímu úřadu nebo České inspekci životního prostředí,
- f) zajistit, aby nově budované stavby byly zajištěny proti nežádoucímu úniku těchto látek při hašení požáru.

Každý, kdo zachází se zvlášť nebezpečnými látkami, je povinen vést záznamy o typech těchto látek, které jsou zpracovávány nebo s nimiž se nakládá, o jejich množství, o obsahu jejich účinných složek, o jejich vlastnostech zejména ve vztahu k povrchovým a podzemním vodám a tyto informace na vyžádání poskytnout vodoprávnímu úřadu a Hasičskému záchrannému sboru České republiky.

K příkrmování ryb krmivy rostlinného původu prováděnému na rybníku tak, aby množství podávaných krmiv bylo rybí obsádkou zkonsumováno, a nedošlo tak ke zhoršení jakosti vod, není třeba výjimka z použití závadných látek. Krmivo použité pro tyto účely nesmí obsahovat nebezpečné nebo zvlášť nebezpečné závadné látky a příkrmování bez výjimky nesmí být prováděno na povrchových vodách uvedených v seznamu přírodních koupališť podle zákona o ochraně veřejného zdraví a na vodárenských nádržích. Za splnění podmínek uvedených ve větě první a druhé není třeba provádět na rybníku ani na odtoku z něj sledování jakosti vod. V případě kontroly předloží rybníkář vodoprávnímu úřadu nebo České inspekci životního prostředí evidenci o hospodaření vedenou podle zákona o rybářství.

§ 41 Ten, kdo způsobil havárii (dále jen "původce havárie"), je povinen činit **bezprostřední** opatření k odstraňování příčin a následků havárie. Přitom se řídí havarijním plánem, popřípadě pokyny vodoprávního úřadu a České inspekce životního prostředí.

Kdo způsobil nebo zjistí havárii, je povinen ji **neprodleně** hlásit Hasičskému záchrannému sboru České republiky nebo jednotkám požární ochrany nebo Policii České republiky, případně správci povodí.

Původce havárie je povinen na výzvu Hasičský záchranný sbor České republiky, Policie České republiky a správce povodí, vodoprávní úřad a Českou inspekci životního prostředí, při provádění opatření při odstraňování příčin a následků havárie, s těmito orgány spolupracovat.

§ 59 Vlastník vodního díla je krom jiného povinen provádět jedenkrát za dva roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí technické revize vodního díla ohlášeného podle § 15a a výsledky těchto revizí předávat **do 31. prosince příslušného roku** vodoprávnímu úřadu. Vlastník vodního díla je povinen odstranit zjištěné závady ve lhůtě do 60 dnů od provedení revize.

§ 61 Žadatel o povolení nového nebo změny dokončeného vodního díla (např. rybník, malá

vodní nádrž, jez) je povinen k žádosti o povolení předložit posudek pro zařazení vodního díla do kategorie s návrhem podmínek provádění technickobezpečnostního dohledu.

§ 62 Při provádění technickobezpečnostního dohledu je vlastník, případně stavebník vodního díla zařazeného do I. až IV. kategorie povinen

- a) určit fyzickou osobu odpovědnou za technickobezpečnostní dohled a oznámit její jméno, příjmení, adresu bydliště, popřípadě pracoviště a číslo telefonu příslušnému vodoprávnímu úřadu; u vodních děl IV. kategorie se za osobu odpovědnou za technickobezpečnostní dohled považuje vlastník vodního díla, pokud neurčil jinou osobu,
- b) přizvat příslušný vodoprávní úřad k prohlídce vodního díla, a to u staveb I. kategorie **jedenkrát ročně**, u staveb II. kategorie **jedenkrát za 2 roky**, u staveb III. **kategorie jedenkrát za 4 roky** a u staveb IV. **kategorie jedenkrát za 10 let**,
- c) u vodních děl I. až III. kategorie předkládat zprávy o výsledcích technickobezpečnostního dohledu v termínech podle písmene b) nebo, nastaly-li mimořádné okolnosti dotýkající se bezpečnosti vodního díla, příslušnému vodoprávnímu úřadu; u vodních děl IV. kategorie předkládat zprávu o prohlídce v termínech podle písmene b),
- d) u vodních děl I. až III. kategorie předat vodoprávnímu úřadu program technickobezpečnostního dohledu nebo jeho změnu.

§ 85 Vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně, zpracovávají povodňové plány nebo, mají-li takovou povinnost uloženou vodoprávním úřadem.

§ 88 Oprávněný, který má povolení k odběru podzemní vody, je za podmínek stanovených vodním zákonem povinen platit za skutečné množství odebrané podzemní vody. V případě, že oprávněný umožnil výkon svého povolení k nakládání s vodami provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu tím, že na něj výkon povolení smluvně převedl, považuje se za odběratele tento provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu. Poplatek se neplatí za skutečný odběr podzemní vody z jednoho vodního zdroje menší nebo rovný 6 000 m³ za kalendářní rok nebo menší nebo rovný 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku, dále za odběry povolené k účelu získání tepelné energie, za odběry vody ke snížení znečištění podzemních vod, za odběry vody ke snižování jejich hladiny a za odběry vody sloužící hydraulické ochraně podzemních vod před znečištěním.

Pro stanovení výše záloh poplatku pro následující kalendářní rok je odběratel povinen zpracovat poplatkové hlášení a předložit jej České inspekci životního prostředí **do 15. října běžného roku**. Odběratel není povinen poplatkové hlášení podávat, pokud nepodléhá zpoplatnění. Odběratel rovněž není povinen podávat poplatkové hlášení v případě, že od posledního jím podaného poplatkového hlášení nedošlo ke změně povolení k odběru podzemní vody, na jehož základě bylo první poplatkové hlášení podáno. Vzor poplatkového hlášení stanoví Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství vyhláškou (viz vyhl. č. 125/2004 Sb., kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody).

Dojde-li k zániku odběratele v průběhu kalendářního roku bez právního nástupce, je odběratel povinen nejpozději ke dni zániku zaplatit poměrnou část předpokládaného ročního poplatku, na jehož úhradu se započtou do té doby provedené zálohy týkající se téhož kalendářního roku.

Odběratel je povinen **do 15. února** předložit České inspekci životního prostředí poplatkové

přiznání za uplynulý kalendářní rok, ve kterém uvede skutečnosti rozhodné k výpočtu vyrovnání poplatku, zejména údaje o výši zaplacených záloh a skutečném množství odebrané podzemní vody v členění podle odběrů podzemních vod podle jednotlivých povolení a účelu jejich použití. V poplatkovém přiznání vypočte odběratel roční výši poplatku za uplynulý kalendářní rok, porovná ji se zaplacenými zálohami, navrhne vyrovnání a předloží poplatkové přiznání České inspekci životního prostředí. Vzor poplatkového přiznání stanoví Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství vyhláškou (viz vyhl. č. 125/2004 Sb., kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody).

§ 89 Právník osoba, která vypouští odpadní vody do vod povrchových, je za podmínek stanovených vodním zákonem povinna platit poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod a poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod (dále jen „poplatky“). Poplatky se platí za jednotlivé zdroje znečišťování.

Povinnost platit poplatky se nevztahuje na vypouštění

- a) minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona (zák. č. 164/2001 Sb., tzv. lázeňský zákon) jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- b) přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- c) vod ze sanačních vrtů,
- d) odpadních vod z průtočného chlazení parních turbín.

§ 91 Pro účel stanovení výše poplatků je znečišťovatel, kterému vznikla poplatková povinnost podle vodního zákona, povinen u každého zdroje a výpustě sledovat koncentraci znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v příslušných ukazatelích, měřit objem vypouštěných odpadních vod a vést o tomto sledování a měření provozní evidenci podle jednotlivých ukazatelů znečištění. Znečišťovatel odpovídá za správnost zjištění zdrojů znečišťování vypouštěných odpadních vod, stanovení koncentrace znečištění podle příslušných ukazatelů znečištění, měření objemu vypouštěných odpadních vod a vedení provozní evidence. Veškeré podklady k vedení provozní evidence je znečišťovatel povinen uchovávat **po dobu 5 let**.

§ 93 Pro stanovení výše záloh na poplatky (viz § 89) pro následující kalendářní rok je znečišťovatel povinen zpracovat poplatkové hlášení a předložit jej České inspekci životního prostředí **nejpozději do 15. října běžného roku**. Vzor poplatkového hlášení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou (viz vyhl. č. 123/2012 Sb. o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

§ 94 Znečišťovatel je povinen **do 15. února** předložit České inspekci životního prostředí poplatkové přiznání za uplynulý kalendářní rok. Vzor poplatkového přiznání stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou (viz vyhl. č. 123/2012 Sb. o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

§ 100 Za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních platí oprávněný poplatek. Za vypouštění z jednotlivých staveb pro bydlení a pro individuální rekreaci se poplatek neplatí. Za vypouštění v ostatních případech se stanoví poplatek ve výši 350 Kč za každého 1 ekvivalentního obyvatele podle kapacity zařízení určeného k čištění odpadních vod za kalendářní rok.

Povinnost platit poplatky podle nevztahuje na vypouštění:

- a) minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona (zák. č. 164/2001 Sb., tzv. lázeňský zákon) jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské

- péči,
b) přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
c) vod použitých za účelem získání tepelné energie,
d) znečištěných vod, jejichž znečištění bylo po jejich vyčerpání z vod podzemních sníženo.

Poplatek se platí **do 31. ledna po uplynutí roku** obci, na jejímž katastrálním území k vypouštění dochází.

§ 101 Kdo odebírá povrchovou vodu z vodního toku, je povinen uhrazovat platbu k úhradě správy vodních toků a u odběrů povrchové vody z významných vodních toků a z ostatních povrchových vod také k úhradě správy povodí.

Výše platby se vypočte vynásobením množství skutečně odebrané povrchové vody za uplynulý kalendářní měsíc (případně jiné období, dohodnuté se správcem vodního toku) snížené o množství povrchové vody, na které se platba nevztahuje (je menší nebo rovno 6 000 m³ za kalendářní rok nebo je menší nebo rovno 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku) a cenou za odběr povrchové vody stanovenou správcem vodního toku.

Neplatí se též za odběry povrchových vod pro provoz rybích líhní a sádek a pro napouštění rybníků a vodních nádrží pro chov ryb, zatápění umělých prohlubní terénu (zbytkových jam po těžbě nerostů) nevyžadující čerpání nebo převádění vody správcem vodního toku, pro průtočné chlazení výzkumných jaderných reaktorů, pro požární účely, napouštění veřejných koupališť, odstavených ramen vodních toků a nádrží tvořících chráněný biotop rostlin a živočichů, pro výrobu sněhu vodními děly, za odběr okalových vod pro zemědělskou nebo lesní výrobu a za povolený odběr pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin. Okalovými vodami pro zemědělskou a lesní výrobu jsou povrchové vody odebírané z vodního toku za zvýšených průtoků (vodních stavů) pro závlahy zaplavováním.

Oprávněný k odběru povrchové vody je povinen platit platbu **měsíčně do 25. dne po skončení kalendářního měsíce** příslušnému správci vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází, u ostatních odběrů povrchových vod příslušnému správci povodí, pokud s ním nedohodne platební podmínky jinak; v této dohodě však nelze smluvit delší lhůtu než do 25. ledna následujícího kalendářního roku.

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ – VODA

- vyhl. č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění pozdějších předpisů – v této vyhlášce jsou formuláře pro jednotlivé žádosti dle vodního zákona,
- vyhl. č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody, ve znění pozdějších předpisů,
- nař. vl. č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů,
- zák. č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů
- vyhl. č. 125/2004 Sb., kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro potřeby výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody,
- vyhl. č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijních plánů, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, ve znění pozdějších

- předpisů,
- vyhl. č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky,
- nař. vl. č. 416/2010 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních,
- vyhl. č. 123/2012 Sb. o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

TERMÍNOVÝ KALENDÁŘ – VODA

Povinnosti podnikajících fyzických osob a právnických osob a termíny plnění ve vztahu k vodoprávnímu úřadu, není-li uvedeno jinak.

termín	povinnost	Paragrafy dle vod. zákona
Neprodleně hlásit na HZS ČR, Policii ČR nebo správci povodí.	Kdo způsobí nebo zjistí havárii.	41
Bezprostředně	Původce havárie je povinen činit opatření k odstraňování příčin a následků havárie.	41
Za každý kalendářní měsíc vždy k pátému pracovnímu dni následujícího kalend. měsíce předávat správci povodí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (dále jen ISPOP).	Výsledky měření množství odebrané povrchové vody dle § 9 odst. 1 vyhl. č. 20/2002 Sb.	10
Zaplatit nejpozději do 25. dne měsíce následujícího za měsíc minulý, a to správci povodí.	Platba za odběr u ostatních odběrů povrchových vod, jsou-li splněny podmínky dle vodního zákona.	101
Zaplatit nejpozději do 25. dne měsíce následujícího za měsíc minulý, a to správci toku.	Platba za odběr povrchové vody z vodního toku, jsou-li splněny podmínky dle vodního zákona.	101
Poplatek se zaplatí příslušné obci, kde k vypouštění dochází, a to do 31. 1. za uplynulý rok.	Poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních (neplatí se za vypouštění z jednotlivých staveb pro bydlení a rodinnou rekreaci).	100
Podat do 31. 1. následujícího roku, v rozsahu zjištěného množství vod za každý kalendářní měsíc, a to správci povodí prostřednictvím ISPOP.	výsledky měření množství vody dle § 9 odst. 2 a 3 vyhl. č. 20/2002 Sb.	10

Nejpozději do 15. 2. za uplynulý rok předložit na Českou inspekci životního prostředí (dále jen ČIŽP) prostřednictvím ISPOP.	poplatkové přiznání za vypouštění odpadních vod do vod povrchových	94
Nejpozději do 15. 2. za uplynulý rok předložit na ČIŽP prostřednictvím ISPOP.	poplatkové přiznání za odběr podzemní vody	88
dle rozhodnutí vodoprávního úřadu (zpravidla do 31. 3. každoročně) prostřednictvím ISPOP	Měřit objem vypouštěných odpadních vod a míru jejich znečištění včetně předávání výsledku těchto měření.	38
Nejpozději do 15. 10. běžného roku, předložit na ČIŽP prostřednictvím ISPOP.	Poplatkové hlášení za odběr podzemní vody, jsou-li pro podání poplatkového hlášení splněny podmínky dle vodního zákona.	88
Nejpozději do 15. 10. běžného roku předložit na ČIŽP prostřednictvím ISPOP.	Poplatkové hlášení za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, jsou-li pro podání poplatkového hlášení splněny podmínky dle vodního zákona.	93
1 x za dva roky, do 31. 12. příslušného roku předat výsledky na vodoprávní úřad, případné závady odstranit do 60 dnů od provedení revize.	Provádět revize ohlášené stavby ČOV do 50 ekvivalentních obyvatel prostřednictvím osoby odborně způsobilé.	59
Do 2 měsíců ode dne jejich přechodu nebo převodu - oznámit na vodoprávní úřad.	práva a povinnosti přecházející na nové nabyvatele nebo uživatele	11
nejméně 1 x za 6 měsíců	Kontrolovat sklady a skládky, včetně výstupů jejich kontrolního systému (týká se každého, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami, se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové a podzemní vody (záznamy uchovávat na firmě)	39
u staveb I. kategorie 1 x ročně, II. kategorie 1 x za 2 roky, III. kategorie 1 x za 4 roky, IV. kategorie 1 x za 10 let	Přizvat vodoprávní úřad k prohlídce (technickobezpečnostní dohled) vodního díla I.–IV. kategorie (např. rybník, přehrada, malá vodní nádrž).	62
Záznamy uchovávat po dobu 5 let.	Provádět záznamy o provedených opatřeních v případech, kdy je zpracován havarijní plán.	39
Veškeré podklady uchovávat po dobu 5 let.	Vést provozní evidenci pro účely stanovení výše poplatků – odpadní vody.	91

Nejméně 1 x za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší.	Kontrolovat těsnost potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvlášť nebezpečných látek a nebezpečných látek prostřednictvím odborně způsobilé osoby.	39
Nejméně 1 x za 20 let, pokud není výrobcem stanovena lhůta kratší.	Kontrolovat těsnost nádrží určených pro skladování ropy nebo ropných produktů s minimálním objemem 1 000 m ³ nebo používaných pro skladování ropy a ropných produktů podle zákona o nouzových zásobách ropy.	39
Do 1. 1. 2021 zaslat na příslušný katastrální úřad.	podklady pro zapsání vybraných stávajících staveb vodních děl a ochranných pásem vodních děl	20 ve spojení se zák. č. 181/2008 Sb. čl. II bod. 1
na vyžádání vodoprávního úřadu a České inspekce životního prostředí	Předkládat výstupy z vybudovaného a provozovaného kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek.	39
Na vyžádání poskytnout vodoprávnímu úřadu a Hasičskému záchrannému sboru ČR.	Vést záznamy o typech zvlášť nebezpečných látek, které jsou zpracovávány nebo s nimiž se nakládá, o jejich množství, o obsahu jejich účinných složek a o jejich vlastnostech	39
Na výzvu s HZS ČR, Policií ČR, správcem povodí, ČIŽP a vodoprávním úřadem	Původce havárie je povinen spolupracovat.	41
V případě kontroly předložit vodoprávnímu úřadu nebo ČIŽP.	Vést evidenci o hospodaření vedenou podle zákona o rybářství při příkrmování ryb krmivy rostlinného původu.	39
před uplynutím doby platnosti povolení	Požádat vodoprávní úřad o změnu platnosti povolení („prodloužení povolení“).	12
po dobu platného povolení, dle rozhodnutí vodoprávního úřadu	Měřit množství vody dle § 10 vodního zákona.	10
Termín není uveden nebo dle rozhodnutí vodoprávního úřadu.	Zpracovat povodňový plán pozemků a staveb nacházejících se v záplavovém území.	85
Poměrnou část zaplatit nejpozději ke dni zániku odběratele, dohoda s ČIŽP.	v případě zániku odběratele podzemní nebo povrchové vody, bez právního nástupce odběratele	88
spolu se žádostí o povolení vodního díla nebo jeho změny	předložení posudku pro zařazení vodního díla do I.–IV. kategorie	61
O schválení havarijního plánu požádat předtím, než	Vypracovat havarijní plán při zacházení se	39

bude uživatel se závadnými látkami zacházet (např. před uvedením stavby do trvalého užívání)	závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody.	
Termín není stanoven, zpravidla před zahájením odběru podzemní nebo povrchové vody.	Požádat o stanovení ochranného pásma u odběrů vody nad 10 000 m ³ /rok, popř. i pro zdroje s nižší kapacitou a pro zdroje podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody.	30
S vodami možno nakládat až po nabytí právní moci rozhodnutí.	Mít povolení k nakládání s vodami (nové).	8
Činnost možno zahájit po nabytí právní moci rozhodnutí.	Mít povolení k některým činnostem.	14
Stavbu možno zahájit po nabytí právní moci stavebního povolení.	Mít povolení se stavbě vodních děl.	15
Stavbu možno zahájit po sdělení vodoprávního úřadu.	ohlašování staveb	15a)
Vodu možno vypouštět po nabytí právní moci rozhodnutí.	Mít povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace	16
v nejranější fázi projednávání záměru, zpravidla před vydáním územního rozhodnutí	Mít souhlas k stavbám, zařízením a činnostem, k nimž není třeba mít povolení vodoprávního úřadu.	17
společně se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu	Předložit povolení k provozování staveb týkajících se vodovodních řadů, úpraven vody, kanalizačních stok a čistíren odpadních vod, které jsou součástí vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.	15

Uvedené paragrafy nejsou doslovným přepisem ze zákona.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE PŘI OCHRANĚ VOD

Nejčastější případy, kdy dochází k porušení vodního zákona:

- 1) nedodržování podmínek platných povolení k vypouštění odpadních vod stanovených v rozhodnutích vodoprávního úřadem – jedná se hlavně o nedodržování limitů sledovaných ukazatelů ve vypouštěných odpadních nebo průmyslových vodách, k překračování limitů dochází zejména nedodržováním provozního řádu ČOV (technologická nekázeň),
- 2) neohlašování havárií z důvodu snahy vyhnout se sankčním řízením včetně následných kontrol a ukládání nápravných opatření (např. právnická osoba vypustí závadné látky do vodního toku, podzemních vod /půdních vrstev/ nebo do kanalizace – obtížné zjišťování viníků, kteří tento stav způsobili),
- 3) únik závadných látek do povrchových a podzemních vod a kanalizací (závadné látky jsou všechny látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami, závadnou látkou je např. biologický odpad či kal z ČOV), k úniku zejména dochází při nedodržování předepsaných kontrol zařízení, ve kterých se skladují závadné látky nebo technologickou nekázní (lidský činitel),
- 4) odběr povrchových a podzemních vod bez povolení – k tomuto dochází, když si oprávněný zapomene prodloužit povolení k odběru těchto vod nebo si právnická osoba ani neuvedomí, že má mít k takovému odběru povolení (např. načerpá z vodního toku povrchovou vodu do cisterny).

Legislativa v oblasti životního prostředí – zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů – informace o základních platných postupech a povinnostech podnikajících fyzických osob a právnických osob ve vztahu k vodoprávnímu úřadu, není-li stanoveno jinak (stav ke dni 30. 9. 2015)

termín	povinnost	Paragrafy dle zákona o vod. a kan.
do 28. 2. každoročně za předcházející kalendářní rok	Předat na vodoprávní úřad vybrané údaje z majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací (týká se vlastníka vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu).	5
před zahájením provozování	Kdo hodlá provozovat veřejný vodovod a kanalizaci požádá krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu a kanalizace.	6
k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu	Vlastníci vodovodů a kanalizací provozně souvisejících upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou (příklad - když je rozdílný stavebník od vlastníka stávajícího vodovodu nebo kanalizace – např. při prodloužení vodovodu nebo kanalizace).	7
na vyžádání ve lhůtě stanovené ve výzvě ministerstva	Vlastník je povinen poskytnout údaje o technickém stavu jeho vodovodů nebo kanalizací, popř. poskytnout projektovou dokumentaci	8

před podáním žádosti o vydání kolaudačního souhlasu	Vlastník veřejné kanalizace je povinen zajistit zpracování kanalizačního řádu.	14
dle rozhodnutí vodoprávního úřadu	Kdo vypouští do veřejné kanalizace odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných látek, je povinen měřit míru jejich znečištění a objem odpadních vod a množství zvlášť nebezpečných látek.	19

Nutno upozornit, že podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba nesmí odebírat vodu z veřejného vodovodu nebo vypouštět odpadní vody do veřejné kanalizace bez uzavřené smlouvy. Vlastní písemnou smlouvu je povinen uzavřít s odběratelem vlastník vodovodu nebo kanalizace, popř. provozovatel, pokud je k tomu zmocněn.

ZÁVĚR

Publikace byla zpracována autorským týmem odborníků z praxe.

Věříme, že publikace přispěje učitelům odborných škol k tomu, aby se dobře orientovali ve složité problematice vybraného segmentu legislativy životního prostředí.

Autoři publikace Ing. Zbyněk Krayzel a Ing. Tomislav Vencovský působí jako techničtí poradci v oblasti životního prostředí. Kromě poradenství se věnují i přednáškové činnosti spojené s danou problematikou. Jako odborný poradce úzce spolupracoval pan Ladislav Průša působící dlouhodobě v oblasti vodního hospodářství.

vencovsky@eko-poradenstvi.cz

zbynek.krayzel@seznam.cz

ladaprusa@seznam.cz

PŘÍLOHY

Přílohy 1 – ovzduší:

soubor 4

soubor 5

Hlášení o produkci a nakládání s odpady

vyhrazeno pro údaje podatelny

Strana č.

Celkový počet stran hlášení

Původce nebo oprávněná osoba										Samostatná provozovna									
IČ:										Číslo provozovny:									
Název původce nebo oprávněné osoby:										Název provozovny:									
Ulice, č.p.:										Ulice, č.p.:									
Obec:										Obec:									
PSČ:										PSČ:									
Kód ORP:										Kód ORP:									
IČZÚJ:										IČZÚJ:									
Celkový počet provozoven oprávněné osoby:										Hlášení vyplnil:									
Datum vyhotovení hlášení:										Tel. Fax E-mail									
Podpis:										Provozovna je zapojena do systému sběru komunálního odpadu obce:									
										Ano									
										Ne									
										Zastoupení obyvatele od kterých je komunální odpad svážen v %:									
										Poznámka:									

IČ							
IČZÚJ provozovny							

Číslo provozovny

Číslo strany listu č. 2

Počet stran listu č. 2

[illegible]

IDENTIFIKAČNÍ LIST NEBEZPEČNÉHO ODPADU

1. Název odpadu (podle Katalogu odpadů) :						
Absorbční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených), čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami						
2. Kód odpadu (podle Katalogu odpadů):	1	5	0	2	0	2
3. Kód podle ADR nebo COTIF: ADR tř. 4.1 F1 obal. skup. II UN č.3175						
4. Původce odpadu nebo oprávněná osoba:						
<i>Firma (název):</i>						
<i>Ulice:</i>						
<i>Místo a PSČ :</i>						
<i>IČ:</i>						
<i>Osoba oprávněná jednat jménem</i>						
<i>původce odpadu nebo oprávněné osoby:</i>						
<i>Telefon/Fax:</i>						
5. Fyzikální a chemické vlastnosti odpadu:						
Tuhé organické či anorganické látky (Vapex, fibroil, piliny, buničina, textil, hlinky apod.), nebo směsi látek se sorbovanými ropnými látkami nebo hořlavinami, či jinými nebezpečnými látkami z procesu filtrace, čištění a sanace havárií, použité ochranné oděvy či rukavice znečištěné nebezpečnými látkami.						
6. Nebezpečné vlastnosti odpadu:						
H3-B - Hořlavost, H5 - Škodlivost zdraví, H14 - Ekotoxická						
7. Bezpečnostní opatření při manipulaci, skladování a přepravě odpadu						
7.1 Technická opatření: Skladovat v uzavřených a nepropustných obalech, zabezpečených před účinky atmosférických vlivů. Důsledně zabránit úniku do okolí. Při manipulaci nejíst, nepít, nekouřit.						
7.2 Doporučené osobní ochranné pracovní prostředky:						
- dýchací orgány:		respirátor se sorpční vložkou				
- oči:		ochranné brýle				
- ruce:		ochranné rukavice				
- ostatní části těla:		ochranný oděv				
7.3 Protipožární vybavení: V případě požáru hasit penou, suchými hasicími prostředky, práškovým přístrojem. Vyvarovat se rozptýlení látky do okolí.						

8. Opatření při nehodách, haváriích a požárech:							
8.1 Lokalizace:	Při vysypání ihned zahájit sanační práce. Materiál uložit zpět do nepoškozených nádob, zbytky sorbovaných látek ulpělých na podlaze zasypat savým materiálem, uložit do nepropustných nádob.						
8.2 První pomoc:	Při zasažení očí: vypláchnout proudem pitné vody, nutný převoz k lékaři Při vdechnutí: při potížích přenést na čerstvý vzduch Při požití: nevyvolávat zvracení, pokud možno podat medicínální uhlí v množství 5 rozdrcených tablet (pro látky zdraví škodlivé) Při zasažení pokožky: důkladně omýt mýdlem a vodou, ošetřit vhodným krémem						
8.3 Další pokyny:	Při dalších obtížích nutno zabezpečit převoz k lékaři, informovat lékaře o charakteru látky.						
8.4 Telefonické spojení:	<table> <tr> <td>Hasiči:</td> <td>150</td> </tr> <tr> <td>Zdravotní služba:</td> <td>155</td> </tr> <tr> <td>Policie:</td> <td>158</td> </tr> </table>	Hasiči:	150	Zdravotní služba:	155	Policie:	158
Hasiči:	150						
Zdravotní služba:	155						
Policie:	158						
9. Ostatní důležité údaje:							
Toxikologické údaje: Celkové účinky neurčité, toxicita závisí na konkrétním složení. Možnost akutní i chronické toxicity. Příznakem chronické otravy je vyrážka, akné, dýchací potíže a poškození jater. Ekologické údaje: Potenciálně vysoce nebezpečné látky z důvodu možnosti kontaminace vodního ekosystému. Další údaje:							
10. Za správnost údajů uvedených v identifikačním listu odpovídá:							
<i>Firma (název):</i>	____						
<i>Ulice:</i>	____						
<i>Místo:</i>	____						
<i>PSČ:</i>	____						
<i>IČ:</i>	____						
<i>Osoba oprávněná jednat jménem firmy:</i>	____						
<i>Telefon/Fax:</i>	____						
Datum vyhotovení:	Podpis a razítko:						
	____						

Přílohy 3 – voda

soubor 1

soubor 2

soubor 3